

מאת מכון ממרא - כל הזכויות שמורות

[/https://mechon-mamre.org](https://mechon-mamre.org)

מסכת שבועות פרק א

דף א,א פרק א הלכה א משנה שבועות שתיים שהן ארבע ידיעות הטומאה שתיים שהן ארבע יציאות השבת שתיים שהן ארבע מראות נגעים שנים שהן ארבעה:

דף א,א פרק א הלכה א גמרא שתיים שהן ארבע לחיוב ושתיים שהן ארבע לפטור. או ארבע לחיוב וארבע לפטור. נישמענה מן הדא שבועות שתיים שהן ארבע. א"ר יוסי מתניי אמרה כן שבועות שתיים שהן ארבע. לא לחיוב. א"ר בא תמן כולהון לחיוב. הכא חיוב ופטור. אתינן מיתני הדא אמרה ארבע לחיוב וארבע לפטור. והתני דלתות היכל שתיים שהן ארבע. אית מימר לחיוב ולא לפטור.

דף א,ב פרק א הלכה א גמרא ניתני שנים עשר פטור. לא אתינן מיתני אלא פטור שהוא כנגד חיוב. א"ר חייה בר אדא מהו אהן פטור דתנינן הכא מותר. א"ר יוסי עני ועשיר אחד הן ומנום חכמים שנים. הכנסה והוצאה שנים הן ומנום חכמים אחד. יציאות השבת אין הכנסה בכלל המוציא מרשות לרשות אין המכניס בכלל. ועוד מהדא דמר ר' יסא בשם ר' יוחנן הכניס חצי גרוגרת והוציא חצי גרוגרת חייב. ומניין שהוצאה קרויה מלאכה ר' שמואל בשם ר' יוחנן ויצו משה ויעבירו קול במחנה וגוי נמנעו העם מלהוציא מבתיהן לתת לגיזברין ומלהוציא מידן להכניס ללישכה. ר' חזקיה בשם ר' אחא שמע לה מן הדא ולא תוציאו משא מבתים ביום השבת וכל מלאכה לא תעשו. ר' מנא אמר לה סתם. ר' אבין בשם

ר' יוחנן תנינן תרתי כללין ולא דמיין דין לדין. שבועות
שתיים שהן ארבע מביא ארבע קרבנות. מראות נגעים
שנים שהן ארבע מביא ב' קרבנות. ר' לעזר בשם ר'
אבין פתר לה פתר חורן. שבועות שתיים שהן ארבע ר'
עקיבה אומר. מראות נגעים שנים שהן ארבע ר'
ישמעאל. ר' חגיי בעא קומי ר' יוסי

דף ב,א פרק א הלכה א גמרא ולמה לי כר' ישמעאל
ואפילו כר' עקיבה אתיא היא ידיעה והעלם על טומאת
מקדש ידיעה והעלם על טומאת הקדש. א"ל מאן אית
ליה העלם טומאה והעלם מקדש לאו רבי ישמעאל ונן
בעיי כר' עקיבה. פעמים שיש כאן העלם טומאה
והעלם מקדש ואינו חייב אלא אחת. היך עבידא
ניטמא וידע נעלמה ממנו טומאה ונכנס למקדש ויצא
וידע. נעלם הימינו מקדש ונכנס למקדש ויצא וידע הרי
כאן העלם טומאה והעלם מקדש ואינו חייב אלא
אחת. ופעמים שיש כאן כמה ידיעות וכמה העלימות
ואינו חייב אלא אחת. היך. ניטמא וידע נעלמה הימינו
טומאה. עד שהוא בהעלם טומאה נעלמה הימינו
מקדש ונכנס למקדש ויצא וידע ואמר טומאה זו אין
חייבין עליה קרבן. ניטמא וידע נעלמה הימינו טומאה
עד שהוא בהעלם טומאה נעלם הימינו מקדש ונכנס
למקדש ויצא אפ"י כמה פעמים ובסוף ידע הרי כאן
כמה ידיעות והעלימות ואינו חייב אלא
אחת: פ"סק'. מראות נגעים שנים שהן ארבעה אמר
ר' יוסי שאל יהושע בן ר' עקיבה את ר' עקיבה אמר לו
מפני מה אמרו מראות נגעים שתיים שהן ארבעה. אמר
לו ואם לאו מה יאמרו. אמר לו יאמרו מקרום ביצה
ולמעלה טמא. אמר לו לומר שאם אין בקי בהן
ובשמותן אין רואה הנגעים ומניין שמצטרפין זה עם זה
א"ר מנא מנו אותן חכמים שמנים ומנו אותן
ארבעה. מה שנים מצטרפין זע"ז אף ארבעה מצטרפין
זה עם זה. רבי לעזר בשם ר' אבין

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא אם בשאינו מינו מצטרף
לא כ"ש מין במינו. אמר רבי יוסי בי רבי בון והיו אין

כתיב כאן אלא והיה מלמד שאינן מצטרפין זה עם זה. תני חזקיה לנגעי צרעת אין כתיב אלא לנגע צרעת מלמד שאין מצטרפין זה עם זה. אמר לו ויאמרו מקרום ביצה ולמעלה טמא ומצטרפין ואל יאמרו מראוי נגעים שנים שהן ארבעה. אמר לו מלמד שאינן זה למעלה מזה. ויהא זה למעלה מזה אם אומר את כן נמצאת אומר הכהה טמא. והכהה מן הכהה טמא והתורה אמרה והנה כהה הנגע הכהה טמא אבל הכהה מן הכהה טהור.

דף ג, א פרק א הלכה א גמרא ותייא כיי דמר ר' חנינה לשני מלכים ושני איפרכין מלכו של זה גדול ממלכו של זה ואיפרכו של זה מאיפרכו של זה. ואין איפרכו של זה גדול ממלכו של זה. שמואל אמר לשני מלכים ושני שגריריהן מלכו של זה גדול ממלכו של זה ושגרירו של זה משל זה. ואין שגרירו של זה גדול ממלכו של זה. רבי חנינא בשם רב אחא בר אחווא מלך ורב חיליה וארקבטא וריש גלותא. א"ר לעזר בי רבי יוסי קומי ר' יוסי מתניתא אמרה שאינן זה למעלה מזה. אם השאת שכהה מן הכהה שלה טהור יש לה מראה שני. בהרת שכהה מן הכהה שלה טמא לא כל שכן שיהא לה מראה שני א"ל חמי מה מר שני יש לה שלישי לא כל שכן. ומה חמית מימר בהרת שכהה מן הכהה שלה טמא זו שאת מונה של שאת כקרום ביצה. שאת זו שאת. בהרת זו בהרת. ספחת שני לבהרת ומראה עמוק שני לשאת. מה לשון שאת מוגבהת. כמראה הצל גובה ממראה חמה. מה לשון עמוק עמוקה ממראה חמה שהיא עמוקה ממראה הצל. מה לשון ספחת טפילה. שנאמר ספחיני נא אל אחת הכהונות וגו'. א"ר לעזר דו דברי ר' ישמעאל ורבי עקיבה אבל דברי חכמים שאת ובהרת אחת. ספחת שנייה לזה ולזה. מתניתא אמרה כן נעשית מספחת שאת אין מספחת עזה:

דף ג, א פרק א הלכה ב משנה כל שיש בה ידיעה בתחילה וידיעה בסוף והעלם בנתיים

דף ג,ב פרק א הלכה ב משנה הרי זה בעולה ויורד יש
בה ידיעה בתחילה ואין בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה
בפנים ויום הכיפורים תולה עד שיתוודע לו ויביא
בעולה ויורד:

דף ג,ב פרק א הלכה ב גמרא ומניין לידיעה בתחילה
ובסוף והעלם בנתיים. ת"ל ונעלם ונעלם שני פעמים
מכלל שבאת לו ידיעה בתחילה ובסוף והעלם
בנתיים. כד כדון כר' עקיבה כר' ישמעאל. דר' י
ישמעאל כרבי דרבי אמר ונעלם ממנו מכלל שיודע
והוא ידע הרי שתי ידיעות. הא ר' ישמעאל כרבי ורבי
כרבי ישמעאל ואפי' כר' עקיבה אתייה היא ידיעה
והעלם בטומאת מקדש. ידיעה והעלם בטומאת
הקודש. ואית דבעי נישמענה מן הכא והוא ידע ואשם
והלא כבר נאמר והוא טמא ואשם. אלא אם אינו עניין
לידיעה בתחילה תניהו עניין לידיעה בסוף. רבי בון בעי
אם לא נודע לו בסוף היך מביא קרבן. אלא אם אינו
עניין לידיעה בסוף תניהו לידיעה בתחילה. התיבון הרי
כתיב או הודע אליו חטאתו והביא מעתה אם אינו עניין
לידיעת תחיל' תניהו עניין לידיעת סוף. פתר לה
במחויבי חטאות ואשמות וודאין שעבר עליהן י"ח
שמביאין אחר יום הכיפורים וחייבי אשמות תלויין
פטורין.

דף ד,א פרק א הלכה ב גמרא תלמוד לומר או הודע
אליו חטאתו והביא אף לאחר י"ח. ומניין שאין מדבר
אלא על טומאת מקדש וקדשיו הזהיר וענש על ידי
טומאה וחייב קרבן ע"י טומאה. מה עונש ואזהרה
האמור להלן בטומאת מקדש וקדשיו אף כשחייב קרבן
על טומאת מקדש וקדשיו. ר"א בן יעקב אומר מתוך
שאמר לא אכלתי באוני ממנו יכול ישראל שאכל מעשר
אונן או טמא יביא קרבן ת"ל מאלה יש מאלה חייב ויש
מאלה פטור. אוציא את המעשר שאינו בעון מיתה ולא
אוציא את התרומה שהיא עון מיתה שנאמר ומתו בו
כי יחללוהו. ת"ל מאלה יש מאלה חייב ויש מאלה
פטור. או מה להלן בתרומה אף כאן בתרומה. ולא

מע"ז למדתה. וע"ז למדה על כל עבירות שבתורה לומר מה ע"ז מיוחדת שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתה חטאת יצאת תרומה שאינה אלא עון מיתה. א"ר חנינה קומי רבי מנא ומע"ז למדתה וילמד מע"ז ולכל דבר מידיעה אחת. אמר לו ע"ז בקבוע וטומאת מקדש וקדשיו בעולה ויורד ואין למידין קבוע מעולה ויורד ולא עולה ויורד מקבוע. ומה חמית מימר בטומאת הקודש הכתוב מדבר. נאמר כאן בהמה טמאה ונאמר להלן בהמה טמאה מה בהמה טמאה האמורה להלן בטומאת הקודש אף בהמה טמאה האמורה כאן בטומאת הקודש. אין לי אלא טומאת הקדש טומאת מקדש מניין ת"ל וטומאתו עליו. מה חמית מימר בטמא שאכל טהור או בטהור שאכל טמא ת"ל וטומאתו עליו בטומאת הגוף ולא בטומאת בשר. רבי אומר ואכל וטומאתו עליו בטומאת הגוף ולא בטומאת בשר. ר"ח אומר נאמרו קדשים לשם רבים ונאמר טומאה לשם יחיד הא מה אני מקיים וטומאתו עליו בטומאת הגוף לא בטומאת בשר. ר"מ אומר לא דיבר אלא במי שטומאה פורשת ממנו יצא בשר שאין טומאה פורשת ממנו. א"כ מה הועיל לו יום הכיפורים א"ר יוסי בי ר' בון נעשית לו י"ה כאשם תלוי מת לפני יום הכיפורים עונה בה אחר יום הכיפורים כבר כיפר. וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל וגוי יש לי בענין זה שלש טמאות טומאת ע"ז שנאמר למען טמא את מקדשי גילוי עריות שנאמר לבלתי עשות מחוקות התועבות שפיכות דמים שנאמר ולא תטמאו את הארץ. יכול על כל הטמאות הללו שעיר זה מכפר ת"ל מטומאות ולא כל טומאות. מה מצינו שחלק הכתוב בטומאת מקדש וקדשיו אף כאן לא נחלוק אלא בטומאת מקדש וקדשיו דברי רבי יהודה ר"ש אומר

דף ד, ב פרק א הלכה ב גמרא ממקומו הוא מוכרע שנאמר וכפר על הקודש מטומאות בני ישראל כל טומאה שבקודש. יכול על טומאת מקדש וקדשיו שעיר

זה יכפר ת"ל ומפשעיהם אילו המורדין וכן הוא אומר
מלך מואב פשע בי :

דף ד, ב פרק א הלכה ג משנה אין בה ידיעה בתחילה
אבל יש בה ידיעה בסוף שעיר הנעשה בחוץ ויוה"כ
מכפר שנאמר מלבד חטאת הכיפורים על מה שזה
מכפר זה מכפר מה הפנימי אינו מכפר אלא על דבר
שיש בו ידיעה אף החיצון לא יכפר אלא על דבר שיש בו
ידיעה :

דף ד, ב פרק א הלכה ג גמרא מה חמית מימר הפנימי
תולה והחיצון מכפר או החיצון תולה והפנימי מכפר או
זה וזה יתלו או זה וזה יכפרו. מאי כדון א"ר יעקב בר
אחא מילה חמית ריש לקיש אותיב קומי רבי יוחנן
ואתיב ליה מחלוקי כפרות היא מילתא ולינה ידע מה
מר ליה. א"ל ר' זירא דילמא דא היא מה חמית מימר
בטמא שאכל טהור או נימא בטהור שאכל טמא. ת"ל
וטומאתו עליו בטומאת הגוף לא בטומאי בשר : או זה
וזה יכפרו. מאי כדון והתודה עליו עונות אילו הזדונו'
פשיעה' אילו המרדים חטאת' אילו השגגות. נשא
יכפר. א"ר אמי בשם ריש לקיש ונשא השעיר עליו את
כל עונותם תפש הזדונו' והניח השגגות לומר מה
זדונו' שאין בהן חיוב קרבן אף השגגות שאין בהן חיוב
קרבן ולמה באו לכאן ר' אילא בשם ר' יסא לתליי'.

דף ה, א פרק א הלכה ג גמרא ויתלה על אוכלי שקצים
ורמשים במשמע. ר' שמואל בשם ר' זירא חטאתם
חטאתם מה חטאתם שנאמר להלן שיש בהן חיוב קרבן
אף חטאתם שנאמר כאן שיש בהן חיוב חטאת יצאו
זדונו' שאין בהן חיוב קרבן. שייר שעיר הנעשה בפנים
יום הכיפורים תולה מה שיירת' אין בה ידיעה בתחילה
אבל יש בה ידיעה בסוף :

דף ה, א פרק א הלכה ד משנה ועל שאין בה ידיעה
בתחילה ולא בסוף שעירי רגלים ושעירי ראשי חדשים
מכפרין דברי ר' יהודה ר"ש אומר שעירי רגלים מכפרין

אבל לא שעירי ראשי חדשים ועל מה שעירי ראשי חדשיי מכפרין על טהור שאכל טמא ר"מ אומר כל השעירים כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו היה ר"ש אומר שעירי ראשי חדשיי מכפרין על טהור שאכל טמא ושל רגליי מכפרין על שאין בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף ושל יה"כ מכפרין על שאין בה ידיעה בתחילה אבל יש בה ידיעה בסוף אמרו לו מה הן שיקרבו זה בזה אמר להן יקרבו אמרו לו הואיל ואין כפרתן שוה היאך הם קריבים אמר להן כולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו:

דף ה, ב פרק א הלכה ד גמרא ר' לעזר בשם ר' הושעיה טעמא דרבי יהודה ושעיר עזים חטאת להי חטא שאין יודע בו אלא הי שעיר זה מכפר. אין לי אלא שעיר של ראש חדש שעירי רגלים מניין א"ר זירא ושעיר וי"ו מוסיף על ענין ראשון. ר' זעירא ורבי לעזר בשם רבי הושעיה רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה מה נן קיימין אם בשעיר נחשון על שבטו מכפר אם בשעיר של יה"כ אין כיוצא בו לדורות אלא כן אנן קיימין בשעיר של ר"ח. מאי כדון נאמר כאן נשיאות עון ונאמר להלן נשיאות עון ונשא אהרן את עון הקדשים מה להלן עון הקריבין ולא עון המקריבין אף כאן עון הקריבין ולא עון המקריבין. מה חמית מימר בטהור שאכל טמא או נימר בטמא שאכל טהור. א"ר יוסי בי רבי בון רבי יודה חלק שיטת ר"מ רבי שמעון חלק שיטת רבי יודן. מודה רב יוחנן בשעיר הנעשה בפנים שאין מכפר אלא תולה ותייא כרבי יונה בשם רבי זעירא ועשהו חטאת קבעו לתלייה שלא ישתנה. שעיר שלא קרבן ברגל ייקרב בראש חדש לא קרב בראש

דף ו, א פרק א הלכה ד גמרא חדש יקרב להבא שמתחילה לא הוקדשו קרבנות ציבור אלא ליקרב על מזבח החיצון. ולא כבר כיפר יום הכיפורים א"ר מנא מכיון דכתיב חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות כמי שכולן מכפרין כפרה אחת. אמר ר' בון מכיון שכולן

מכפרין על טומאת מקדש וקדשיו כמי שכולן מכפרין כפרה אחת. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יסא העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה אין צריך להזכיר של ראש חדש אמר רבי אחא בר פפא ותני כן העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה בשחרית בית שמאי אומרים מתפלל שמונה ובית הלל אומרים שבע במוסף בית שמאי אומרים עשר ובית הלל אומרים תשע. ויאמר אחת עשרה א"ר יוסי מה פליגין בדבר שטעון ברכה בפני עצמו ברם הכא שכן אפילו בחול שאינו אלא כוללן. ויזכיר בעבודה. ר' יוסי בעי מעתה שני שעירי ראש השנה מחמת ראש חדש באין ותימר אין צריך להזכיר ראש חדש. א"ר יוסי בי רבי בון ולא יאות ר' בא בר ממל מקשי דתני שני כבשי עצרת ושני שעירי ראש השנה אם כיפר הראשון על מה שני מכפר על טומאה שאירעה בין זה לזה ולא רבי שמעון היא דרבי שמעון חולק כפרות אלא זה וזה מחמת ראש חדש א"ר אמברי לית יכיל דכתיב מלבד עולת החדש ועוד מהדא דתני שנים עשר לשנים עשר חדשי השנה. חד בר אביי עבר קמי תיבותא ולא אדכר דריש ירחא וקלסוניה. רב הושעיה בעי הגע עצמך ששחטו שניהן כאחת מה אית לך טומאה שאירעה בין זה לזה. א"ר בון

דף ו,ב פרק א הלכה ד גמרא אילו ישראל כשירין שמא אינן מביאין מה שקבעה להן תורה. א"ר יוחנן דברי חכמים משנין ודברי ר' שמעון אין משנין. דברי חכמים משנין ותימר מהו שיקרבו זה בזה. בשיטתו השיבוהו בשיטתך שאת אומר אין משנין מהו שיקרבו זה בזה. א"ר יוסי שאין קרבנות הציבור נקבעין אלא בקבועה א"ר יודן ותני כן לשם אותו הזבח שהוא קרב לשמו הוא קדש משעה ראשונה:

דף ו,ב פרק א הלכה ה משנה ר"ש בן יהודה אומר משמו שעירי ראשי חדשים מכפרין על הטהור שאכל מן הטמא מוסף עליהם של רגלים שהן מכפרין על הטהור שאכל את הטמא ועל שאין בה ידיעה לא

בתחילה ולא בסוף מוסיף עליהן של יום הכיפורים שהן מכפרין על הטהור שאכל את הטמא ועל שאין בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף ועל שאין בה ידיעה בתחילה אבל יש בה ידיעה בסוף אמרו לו אומר היה ר"ש שיקרבו זה בזה אמר להן הין אמרו לו א"כ יהו של יום הכיפורים קריבין לראשי חדשים אבל היאך של ראשי חדשים קריבין ביום הכיפורים לכפר כפרה שאינה שלהן אמר להן כולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו :

דף ו,ב פרק א הלכה ה גמרא א"ר יוסי דרומיאי קומי רבי יונה ההן צורכה למיתני א"כ יהו של ראשי חדשים קריבין ביום הכיפורים שכן מעלין בקודש ולא מורידין אבל של י"ה אין קריבין בראש חדש שאין מורידין בקדש. רבי לעזר בשם רבי בון פתר לה פתר חורן א"כ יהו של יום הכיפורים קריבין בראשי חדשים שמכפרין כפרתן וכפרת ראשי חדשים אבל של ראשי חדשים אין קריבין ביום הכיפורים שאין מכפרין אלא כפרתן בלבד. אילו מי שאכל חלב חמשה זיתים והפריש ארבעה קרבנות וסבור שהן חמשה שמא כיפר או אילו מי שאכל חלב ארבעה זיתים והפריש חמשה קרבנות סבור ארבעה לא כ"ש. וכן היה רבי שמעון אומר שלשים ושנים שעירי קריבין על הציבור בכל שנה שלשים ואחד בחוץ ונאכלין ואחד בפנים ואינו נאכל ושעיר המשתלח שנים עשר לשנים עשר חדשי שנה שמונה בחג שבעה בפסח שנים בעצרת אחד בגלל היום ואחד בגלל הלחם אחד בראש השנה ואחד ביום הכיפורים כיון ששמע משה כן אמר מעתה מי שבאת לידו ספק עבירה צריך להביא כל קרבנות הללו. רבי תנחומא בשם ריש לקיש בשעה שאמר לו הקב"ה למשה והתודה עליו וגוי התחיל ואמר מזמור לתודה על שם והתודה עליו :

דף ו,ב פרק א הלכה ו משנה ועל זדון טומאת מקדש וקדשיו שעיר הנעשה בפנים ויום הכיפורים מכפר ועל שאר עבירות שבתורה הקלות והחמורות הזדונות

והשגגות הודע ולא הודע עשה ולא תעשה כריתות ומיתות בית דין שעיר המשתלח מכפר :

דף ו,ב פרק א הלכה ו גמרא הדא היא מכפר על הזדונות ותולה על השגגות. לא הן קלות לא תעשה לא הן חמורות כריתות ומיתות בית דין. אמר ר' יהודה כיני מתניתא הקלות והחמורות אותן הקלות בין שעשאן בזדון בין שעשאן בשגגה

דף ז,א פרק א הלכה ו גמרא ואותן השגגות בין שנתוודע לו בהן בין שלא נתוודע לו בהן. אילו הן קלות עשה ולא תעשה חמורות כריתות ומיתות בית דין. כשם שהשעיר הנעשה בפנים מכפר על הזדונות ותולה על השגגות אף שעיר המשתלח כן. ניחה לא הודע הודע ולא כן תני מניין למחוייבי חטאות ואשמוי וודאין שעבר עליהן יום הכיפורים שחייבין להביא אחר יום הכיפורים וחייבי אשמות תלויין פטורין. א"ר בון בר חייא בין שנתוודע לו בהן בין שלא נתוודע לו בהן. ולא כבר כיפר יום הכיפורים. ר"ש בשם לוי שובדא במוכר ביום הכיפורים היא מתניתא. ולמה לא מר בשלא נתוודע בהן ביום הכיפורים. מילתיה אמרה אפילו לא נתוודע לו בהן ביום הכיפורים יום הכיפורים מכפר. עשה אע"פ שלא עשה תשובה לא תעשה ר' שמואל בשם ר' זירא והוא שעשה תשובה. האומר אין העולה מכפרת אין העולה מכפרת מכפרת היא על כורחו האומר אין יום הכיפורים מכפר אין יום הכיפורים מכפר אין מכפר לו על כורחו. אי איפשי שיכפר לו אין מכפר לו על כורחו. א"ר חנינה בי ר' הילל לא מסתברא דאלא חילופין לא כולא מן בר נשא מימר למלכא דלית את מליך. העולה מכפרת על הירהור הלב מאי טעמא העולה על רוחכם היה לא תהיה. א"ר לוי העולה מכפרת על רוחכם וכן איוב הוא אומר אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם הדא אמרה שעולה מכפרת על הירהור הלב. רבי אומר על כל עבירות שבתורה יום הכיפורים מכפר חוץ מפורק עול ומיפר ברית ומגלה פנים בתורה שאם עשה תשובה מתכפר לו

ואם לאו אין מתכפר לו. ר' זבידא אמר ר' יוסא מקשה מיסבר סבר רבי שיום הכיפורים מכפר בלא תשובה אתא ר' אשיין רבי יונה רבי בא ר' חייה בשם ר' יוחנן יום הכיפורים מכפר בלא תשובה ומיתה ממרקת בלא תשובה ותני כן יום מיתה כתשובה. מאן תניתה רבי הדא היא דתנינן תמן מיתה ויום הכיפורים מכפרין עם התשובה דלא כרבי. שאל ר' מתיא בן חרש את רבי לעזר בן עזריה שמעתה ארבעה חלוקי כפרה שהיה רבי ישמעאל דורש אמר לו שלשה הן חוץ מן התשובה. כתוב אחד אומר

דף ז,ב פרק א הלכה ו גמרא שובו בנים שובבים וגוי וכתוב אחד אומר כי ביום הזה יכפר עליכם וגוי וכתוב אחד אומר ופקדתי בשבט פשעה וגוי וכתוב אחד אומר אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון הא כיצד עבר על מצות עשה ועשה תשובה אינו זז משם עד שיימחל לו עליו הכתוב אומר שובו בנים שובביי וגוי עבר על מצות לא תעשה ושב מיד התשובה תולה ויום הכיפורים מכפר עליו הכתוב אומר כי ביום הזה יכפר עליכם עבר על כריתות ומיתות בית דין במזיד התשובה ויום הכיפורים מכפרין מחצה והייסורין מכפרין מחצה עליו הכתוב אומר ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם אבל מי שנתחלל שם שמים על ידו אין כח לא לתשובה לתלות ולא ליום הכיפורים לכפר ולא לייסורין למרק אלא תשובה ויום הכיפורים תולין ומיתה ממרקת עם הייסורין עליו הכתוב אומר אם יכפור העון הזה לכם עד תמותון הא למדנו שהמיתה ממרקת. א"ר זו דברי ר' לעזר בן עזריה ור' ישמעאל ור' עקיבה אבל חכמים אומרים שעיר המשתלח מכפר. ואם אין שעיר יוה"כ מכפר כיצד מכפר ר' זירא אמר כל שהוא כל שהוא ר' חנניה אומר בסוף. מה ביניהון מת מיד על דעתיה דרבי זירא כיפר מיד על דעתיה דרבי חנינה לא כיפר. א"ר זירא ומתניתא מסייעא לר' חנינה חומר בשעיר מה שאין ביום הכיפורים וביום הכיפורים מה שאין בשעיר יום הכיפורי מכפר בלא שעיר ושעיר אין מכפר בלא

יום הכיפורים והשעיר מכפר מיד יום הכיפורים משתחשך. א"ר הונא איתותב קומי רבי ירמיה ומר תיפתר שהיה בדעתן להביא שעיר אחר ולא הביאו. א"ר יוסי ואין הקב"ה רואה את הנולד ויכפר מיד. ר' ירמיה אמר ר' שמואל בר רב יצחק בעי צדקה תצר תם דרך חטאים תרדף רעה. רגלי חסידיו ישמור אם ללצים הוא יליץ. סייגון סייגה ותרעין תרע'. וכיני סייגין סייגה ותרעין תרעה. אלא כיני רבי ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק שומר אדם עצמו מעבירה פעם ראשונה שנייה ושלישית הקב"ה משמרו שנאמר הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. א"ר זירא ובלחוד דלא יתיב ליה והחוט המשולש לא במהרה ינתק לעולם אין כתיב כאן אלא לא במהרה ינתק ואין אטרחת עלוי מיפסיק. רבי הונא בשם רבי אבהו הקב"ה אין לפניו שכחה כביכול מפני ישראל נעשה שכתן שנאמר מי אל כמוך נושא עון נושא כתיב ודוד אמר נשאת עון עמך:

דף ז, ב פרק א הלכה ז משנה אחד ישראל ואחד כהנים ואחד כהן משיח מה בין ישראל לכהנים לבין כהן משיח אלא שדם הפר מכפר על הכהנים ועל טומאת מקדש וקדשיו ר' שמעון אומר כשם שדם השעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל כך דם הפר מכפר על הכהנים כשם שוידויו של שעיר המשתלח מכפר על ישראל כך וידויו של פר מכפר על הכהנים:

דף ז, ב פרק א הלכה ז גמרא ולא תנינן משיח. ולמה לא תנינן משיח אין תימר בדבר שיש בו חיוב קרבן אנו קיימין יאות לא תנינן משיח. אין תימר בדבר שיש בו חיוב קרבן למה לא תנינן משיח. אשכח תני בכהן משיח. הדא אמרה בדבר שאין בו חיוב קרבן אנו קיימין. אמר ר' יוסי בי רבי בון ואפי' תימא בדבר שיש בו חיוב קרבן

דף ח, א פרק א הלכה ז גמרא נעשה כזדון כמה דתימר בזדון צריך כפרה וכפרת יוה"כ וכא צריך כפרה וכפרת יוה"כ. יעמד חי מלמד שעתיד למות עד מתי הוא חי

עד וכלה מכפר את הקודש דברי ר' יהודה רבי שמעון
אומר עד שעת ווידוי. על דעתיה דרבי יודה הוידוי
מעכב על דעתיה דר' שמעון אין ווידוי מעכב מה מפקה
מביניהון שחטו בלא ווידוי על דעתיה דר' יהודה צריך
להביא פר אחד על דעתיה דר' שמעון אין צריך להביא
פר אחד. אף שעיר המשתלח כן שלחו בלא וידוי על
דעתיה דרבי יודן צריך להביא שעיר אחר על דעתיה
דרבי שמעון אין צריך להביא שעיר אחר. התודה
ושחטו ונשפך הדם את אמר צריך להביא פר אחר
וצריך להתודות פעם שנייה או יצא בוידוי הראשון. אף
שעיר המשתלח כן שהוא צריך להגדיל פעם שנייה או
כבר יצא בוידוי של ראשון:

מסכת שבעות פרק ב

דף ח, ב פרק ב הלכה א משנה ידיעות הטומאה שתיים
שהן ארבע ניטמא וידע ונעלמה ממנו טומאה וזכור
לקודש נעלם ממנו קודש וזכור לטומאה נעלמו ממנו
זה וזה אכל את הקודש ולא ידע ומשאכל ידע הרי זה
בעולה ויורד ניטמא וידע נעלמה ממנו הטומאה וזכור
למקדש נעלם ממנו מקדש וזכור לטומאה נעלמו ממנו
זה וזה נכנס למקדש ולא ידע ומשיצא ידע הרי זה
בעולה ויורד:

דף ח, ב פרק ב הלכה א גמרא רבי ירמיה בעי פשיטא
בידיעה האחרונה עד שיהא יודע שחייב להביא בה
קרבן. אף בידיעה ראשונה כן. נישמענה מהדא שני
שבילין אחד טמא ואחד טהור הילך באחד מהן ונכנס
למקדש ויצא והזה ושנה וטבל והילך בשני ונכנס
למקדש חייב. ויודע שהוא חייב להביא קרבן אמר ר"ל
דרבי ישמעאל היא דאמר חייב על העלם טומאה ועל
העלם מקדש. א"ר בון בר חייה הוינן סברין מימר דמר
ר"ל בבריא לו שהוא טמא ונעלמה ממנו טומאה ונכנס
למקדש אבל אם היה ספק טמא ספק טהור ונעלם
ממנו מקדש ונכנס למקדש לא. ממה דאמר ריש לקיש

דר' ישמעאל היא דאמר חייב על העלם טומאה והעלם מקדש הדא אמרה אפילו ספק טמא ספק טהור נעלם ממנו מקדש ונכנס למקדש חייב. א"ר יוחנן דברי הכל היא משום ספק ידיעה כידיעה מה אם בשעה שאינו יודע אם טמא הוא אם טהור את אמר ידיעה ודאי היא בשעה שיודע שטמא ודאי אלא אינו יודע אם חייבין עליה קרבן לא כ"ש שתהא ידיעה. על דעתיה דר"ל ניטמא ונעשה לו הדבר ספק מהו שייעשה אצלו כהעלם דבר ויהא חייב. דין כדעתיה ודין כדעתיה. דאיתפלגון אכל חמשה זיתים ונודע לו ספק כל אחד ואחד ואחר כן נודע לו בודאין ר"ל אמר ידיעת ספק קובעתו לחטאת רבי יוחנן אמר אין ידיעת ספק קובעתו לחטאות. ר' יוסי בי ר' בון בשם ר' שמואל מודה ריש לקיש בכהן משיח שאין ידיעת ספיקו קובעתו לחטאת שנאמר כחטאת כאשם את שמביא אשם תלוי ידיעת ספיקו קובעתו לחטאת

דף ט, א פרק ב הלכה א גמרא את שאינו מביא אשם תלוי אין ידיעת ספיקו מחלקת לחטאת. מחלפה שיטת דריש לקיש תמן אמר ידיעת ספק קובעת לחטאת וכא אמר אין ידיעת ספק קובעת לחטאת. תמן אשמו קבעו וכא מה אית לך. מחלפה שיטת רבי יוחנן תמן הוא אומר נתכפר מקצת החטא נתכפר כולו וכא הוא אמר הכין. לא א"ר יוחנן אלא בידיעה האחרונה שאין בה חיוב קרבן. א"ר יוחנן כל ספק רשות הרבים ספיקו טהור ואין מתירין לו לעשות והתנינן כל ספק הטהור לתרומה טהור לחטאת וכל התלוי לתרומה נשפך לחטאת אין תלוי בחטאת אלא או טמא ממש או טהור ממש. א"ר זירא מתניתא בדבר שאינו בא מחמת הזבח מה דמר רבי יוחנן בדבר שבא מחמת הזבח. הכל מודין שאם עבר ועשה טהור. מחלפה שיטת ר' יוחנן תמן אמר עבר ועשה טמא וכא אמר עבר ועשה טהור. כאן ברשות היחיד כאן ברשות הרבים. ואפילו תימר כאן וכאן בר"ה. מחלפה שיטת ר"ל מחלפה שיטת ר' יוחנן. דאיתפלגון נזיר שניטמא בטומאת קבר

התהום ריש לקיש אמר אין הנזיר מגלח ור' יוחנן אמר הנזיר מגלח.

דף ט, ב פרק ב הלכה א גמרא והא רבי יוחנן אמר משום ספק ידיעה כידיעה. ואפילו ראשונה בשרץ ושנייה במת הראשונה עד שלא נתגייר והשנייה משנתגייר הראשונה עד שלא הביא שתי שערות והשנייה משהביא. ניטמא במת וידע בשרץ ולא ידע אין שם טומאה קלה אצל טומאה חמורה. ניטמא במת ולא ידע בשרץ ולא ידע ואחר כך נודע לו על השרץ ואחר כך נודע לו על המת מפני שנודע לו על השרץ תחילה כמי שיש טומאה קלה אצל חמורה או מפני שקדמה לטומאת המת תדחה לטומאת שרץ ולידיעתה ואין שם לטומאה קלה אצל טומאה חמורה. נטמא במת וידע בשרץ ולא ידע ונכנס למקדש בהעלימו של מת חייב בהעלם שרץ פטור. ירד לטבול מטומאה חמורה ונסמכה לו טומאה קלה עלתה לו טומאה קלה ליידא מילה שאם טבל ונכנס למקדש פטור. ירש לטבול מטומאה קלה ונסמכה לו טומאה חמורה לא עלתה לו טומאה חמורה ליידא מילה שאם טבל ונכנס למקדש חייב. הא מטומאה חמורה ונסמכה לו טומאה חמורה לא. הא מטומאה קלה ונסמכה לו טומאה קלה לא. ירד לטבול מטומאה חמורה ונסמכה לו סככות ופרעות

דף י, א פרק ב הלכה א גמרא מאחר דמר רבי יוחנן בשם רבי ינאי כולהון תורה הן אצל תרומה כמי שהיא טומאה חמורה או מאחר שאין הנזיר מגלח עליהם כמי שהיא טומאה קלה. אנדרוגינס ראה לובן ונכנס למקדש פטור ראה אודם ולובן כאחד ונכנס למקדש חייב אית תני תני פטור אמר רבי יוחנן רבי שמעון היא דתני שני שבילין אחד טהור ואחד טמא הילך באחד מהן ונכנס למקדש בראשון והוזה ושנה וטבל בשני ונכנס חייב רבי שמעון פוטר בזה ר"ש בן יהודה פוטר בכלן משום ר"ש. ניתא אנדרוגינס גבי לובן את עבד ליה אשה גבי אודם את עבד ליה איש ברם הכא אין

כאן טומאה ידועה. א"ר שמואל בר סוסרטי תיפטר בששכח לראשון. ר' יסי בעי מה אנן קיימין אם בששכחו לעולם שביל אחד הוא אם שחזר ושכחו שני שבילין הן. א"ר יוסי בי רבי בון אתייה דרבי שמעון כרבי ליעזר על דעתיה דחזקיה כמה דרבי ליעזר אמר תמן עד שידע אם בשרץ ניטמא אם במת. כן רבי שמעון אומר כאן עד שידע אם באודם ניטמא אם בלובן. ניחא תמן משום דאמר ספק ידיעה כידיעה ברם הכא מכיון דחזא לובן ואודם כאחד ידיעה ודאי היא. רב חסדא בעי נכנס למקדש כסבור כנסת מהו. א"ר יוסי כן אנו אומרים היה יודע שיש טומאה בעולם אלא אינו יודע אם חייבין עליה קרבן לא כל שכן שתהא ידיעה.

דף י, ב פרק ב הלכה א גמרא אלא כי אנן קיימין בבריא לו שטמא ונעלם ממנו מקדש ונכנס למקדש וכא בבריא לו שהוא מקדש ונעלמה ממנו טומאה ונכנס למקדש. רבי יסי בעי אכל חצי זית בידיעת קדש והעלם טומאה וכחצי זית בידיעת טומאה והעלם קודש העלימות מהו שיצטרפו:

דף י, ב פרק ב הלכה ב משנה אחד נכנס לעזרה ואחד נכנס לתוספת עזרה שאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במלך ונביא ובאורים ותומים ובסנהדרין של שבעים ואחד ובשתי תודות ובשיר ובית דין מהלכין ושתי תודות אחריהן הפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת כל שלא נעשית בכל אילו הנכנס לשם אין חייבין עליה:

דף י, ב פרק ב הלכה ב גמרא רב אמר בתחילה ויעל דוד בדבר גד זה מלך ונביא ויחל שלמה לבנות את בית ה' בירושלם אילו אורים ותומים. ודוד אביהו זה סנהדרין שאל אביך ויגדך שיר וילך אחריהם הושעיה ושירי תודות ואעמידה שתי תודות וגו'. אמר שמואל בר ר' יודן מה כתב מהלכות ולא תהלכות מפני שהיתה תורפת ירושלם שם והיתה יכולה להיכבש משם:

דף י, ב פרק ב הלכה ג משנה נטמא בעזרה נעלמה ממנו הטומאה וזכור למקדש נעלם ממנו המקדש וזכור לטומאה נעלם ממנו זה וזה השתחוה או ששהא כדי השתחויה ובא לו בארוכי חייב ובקצרה פטור זו היא מצות עשה שבמקדש שאין חייבין עליה:

דף י, ב פרק ב הלכה ג גמרא ר' חזקיה ר' אמי בשם ר' לעזר כתוב אחד אומר את משכן ה' טמא וכתוב אחד אומר את מקדש ה' טמא הא כיצד ליתן חלק בין למיטמא בפנים למיטמא בחוץ מיטמא בפנים עד שיכניס ראשו ורובו מיטמא בחוץ עד שישהא כדי השתחויה. ניטמא בפנים ונכנס לפני ולפנים נישמענה מהדא השתחוה או ששהא כדי השתחויה. וכיון ששהא לאו כמי שהכניס ראשו ורובו ותימר עד שישהא כדי השתחויה. וכא עד שישהא כדי השתחוויי.

דף יא, א פרק ב הלכה ג גמרא היך עבידא על אי זה מהן מתחייב על הראשונה או על האחרונה חברייא אמרין עלה ראשונה. אמר לון רבי יוסי אי"ל צא ותימר עלה ראשונה. אלא כי נן קיימין על האחרונה. תמן תנינן הוציאו לו את הכף ואת המחתה על אי זו מתחייב על הראשונה או על האחרונה חברייא אמרי על האחרונה. אמר לון רבי יוסי אומר לו היכנס ותימר על האחרונה. אלא כי נן קיימין על הראשונה. שיעור השתחויה עשר אמות היך עבידא היה בארוכה עשרים ובקצרה עשר הילך חמש אין ייזיל בדא ה' ואין ייזיל בדא ט"ו. אי"ר יוסי לעולם אין מתחייב עד שתהא ארוכה מרובה על הקצרה י'. היך עבידא היה בארוכה ל' ובקצרה עשר הילך חמש אין ייזיל בדא חמש אין ייזיל בדא עשרין וחמש. עד כמה היא השתחויי ר' סימון בשם ריב"ל עד כדי שאילת שלום בין אדם לחבירו אבא בר הונא בשם ר' יוחנן עד כדי שאיל' שלום מתלמיד לרב שלום עליך רבי:

דף יא, א פרק ב הלכה ד משנה אי זו היא מצות עשה שבנידה שחייבין עליה היה משמש עם הטהורה ואמרה לו ניטמתי ופירש מיד חייב שיציאתו הנייה לו כביאתו:

דף יא, א פרק ב הלכה ד גמרא כהנא אמר אי אפשר שלא היתה בה ידיעה בתחילי וידיעה בסוף והעלם בנתיים. השיב ר' שמואל בר אבדומי קומי ר' מנא ויהיו כן המורים א"ל אנן בעיי נכנסין ואת מייתי לון מורין. מאי כדון א"ר שמואל בר רב יצחק מצות מצות מה מצות שנאמר להלן בקבוע אף כאן בקבוע:

דף יא, ב פרק ב הלכה ה משנה רבי ליעזר אומר השרץ ונעלם ממנו על העלם השרץ הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש רבי עקיבה אומר ונעלם ממנו והוא טמא על העלם הטומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם המקדש רבי ישמעאל אומר ונעלם ממנו ונעלם ממנו שני פעמים לחייב על העלם הטומאה ועל העלם המקדש:

דף יא, ב פרק ב הלכה ה גמרא חזקיה אמר מחלוקת ביניהון ור' יוחנן אמר משמעות דורשין ביניהון. אית תניי תני על העלם טומאה חייב ולא על העלם מקדש אית תניי תני על העלם שרץ חייב ולא על העלם מקדש. מחלפה שיטת רבי ליעזר תמן הוא אמר אפילו לא ידע וכא אמר עד שידע. תמן אשר חטא בה עד שידע במה נתחייב הכא והוא טמא מכל מקום. א"ר חיננא וכא לית כתיב בה. מחלפה שיטת ר' יהושע תמן הוא אמר והוא טמא עד שידע במה ניטמא הכא אשר חטא בה מ"מ. ומה מקיים רבי ליעזר בה פרט למתעסק:

מסכת שבועות פרק ג

דף יא, ב פרק ג הלכה א משנה שבועות שתיים שהן ארבע שבועה שאוכל ולא אוכל שאכלתי ושלא אכלתי שבועה שלא אוכל ואכל כל שהוא חייב דברי רבי

עקיבה אמר לו לרבי עקיבה איכן מצינו לאוכל כל שהוא שהוא חייב שזה חייב אמר להן איכן מצינו במדבר ומביא קרבן שזה מדבר ומביא קרבן :

דף יב,א פרק ג הלכה א גמרא ניחא שאוכל ושלא אוכל. שאכלתי ושלא אכלתי מה נן קיימין אם בידוע שאכל ונשבע שלא אכל שבועות שקר הוא ואם סבור שאכל ונשבע שלא אכל. רבי בא בר רב יהודה בשם רב בשוגג בקרבנה ובמזיד בקרבנה אבל סבור הייתי שאין בן שבועה מותר אלא במזיד בה ובשוגג בקרבנה. ולא כן א"ר אבהו בשם רבי יוחנן מזיד בחלב ובשוגג בקרבן מתרין בו ולוקה ומביא קרבן. לית יכול דמר ר' לא בשם רבי לעזר כך משיב ר' ישמעאל לר' עקיבה מצינו דבר שחייבין בזדונו משום שבועת שקר ובהעלמו משום ביטוי. ויתיביניה רבי עקיבה מצינו דבר שחייבין בזדונו משום שבועת שקר ומביא קרבן. אלא כי נן קיימין בבריא לו שאכל ונשבע ונמצא שלא אכל. לא באומר אין זו שבועה. תמן באומר אין זו שבועה ברם הכא בידוע בה ששבועה היא אלא שהוא בטועה מחמת דבר אחר. מה נן קיימין אם באומר שבועה שאוכל אכילת תורה אף ר' עקיבה מודה ואם באומר שבועה שלא אטעום אף רבנן מודו אלא כי נן קיימין כל שהוא

דף יב,ב פרק ג הלכה א גמרא כל שהוא אכילה פתר לה כר' עקיבה דאמר כל שהוא אכילה. מה מפקה מביניהן שבועה שאוכל ככר זו ואכלה חסר כל שהוא על דעתיה דר' עקיבה חייב על דעתיה דרבנן פטור. שלא אוכל ככר זה ואכלה חסר כל שהוא על דעתיה דרבי עקיבה פטור על דעתין דרבנן חייב. אף בשבועת ביטוי כן שבועה אשתי נהנית לי אם אוכל ככר זו ואכלה חסר כל שהוא על דעתיה דרבי עקיבה אשתו אסורה על דעתיה דרבנן אשתו מותרת. שלא אוכל ככר זו ואכלה חסר כל שהוא על דעתיה דרבי עקיבה אשתו מותרת על דעתיה דרבנן אשתו אסורה. אוף בנכסין כן שבועת נכסיי עלי אם אוכל ככר זו ואכל חסר

כל שהוא על דעתיה דרבי עקיבה אסורין על דעתיה דרבנין נכסים מותרין. שלא אוכל ככר זו ואכל חסר כל שהוא על דעתיה דר"ע נכסיו מותרין על דעתיה דרבנין אסורין. והרי המגדף מביא קרבן. חבריאי אמרי בשם ריש לקיש בשיטתו השיבוהו. בשוטתך שאתה אומר אין המגדף מעשה איכן מצינו במדבר ומביא קרבן שזה מדבר ומביא קרבן. ר' בא קרתיגנאה בעי מחלפה שיטת ריש לקיש תמן מר לרבי עקיבה אין המגדף מעשה והכא מר מגדף מעשה כרבי עקיבה. רבי לא בשם ריש לקיש תרין תניין אינון על דעתיה דרבי עקיבה חד אמר אין המגדף מעשה וחד אמר המגדף מעשה:

דף יב, ב פרק ג הלכה ב משנה שבועה שלא אוכל ואכל ושתה אינו חייב אלא אחת שבועה שלא אוכל ושאל אשתה ואכל ושתה חייב שתים:

דף יב, ב פרק ג הלכה ב גמרא שתייה בכלל אכילה ולא אכילה בכלל שתייה. רבי יונה שמע כולהון מיכא. על כן אמרתי לבני ישראל כל נפש מכס לא תאכל דם מה נן קיימין אם בדם שקרש התני דם שקרש אינו לא אוכל ולא משקה

דף יג, א פרק ג הלכה ב גמרא אלא כן נן קיימין כל שהוא. כל שהוא אכילה פתר לה כר' עקיבה דר"ע אמר כל שהוא אכילה. והתני המחיה הדם וגמעו או שהקפה חלב ואכלו אם יש בו כזית חייב. מה עבד לה רבי יונה אינו אוכל ליטמא טומאת אוכלין ולא משקה ליטמא טומאת משקין. חזר ר' יונה ופתר מתניתא ונתת הכסף בכל אשר תאווה נפשך מה נן קיימין אם בטועם טעם יין לתבשיל והלא הטעם לפגם אלא כן נן קיימין כל שהוא ורחמנא קרייה אכילה. רבנן דקיסרין אמרין תיפתר באילין גמרייה ואורזדרייה שהכל טפילה לאכילה כאכילה. רבי יוסי שמע כולהון מיכא שבועה שלא אוכל ושתה אין חייב אלא אחת. מארי חבריאי קומי רבי יוסי ומר דבתרה שבועה שלא אוכל ושלא אשתה

ואכל ושתה אין חייב אלא אחת. אמר לון ר' יוסי אילו מי שאמר שבועה שלא אוכל ככר זו וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ככר זו ואכל שתיהן שמא אינו חייב שתים. רבי חנינה בשם רבי פינחס שמע כולהון מיכא שבועה שלא אוכל ואכל אוכלין שאינן ראויין ושתה משקין שאינן ראויין פטור הא אכל אוכלין ראויין ושתה משקין ראויין חייב. רבי בא שמע כולהון מיכא אכל ושתה בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת. עד כדון בשאמר שבועה שלא אוכל ושותה. וכרבי דאמר שבועה שלא אשתה. ר' חנינא שמע כולהון מיכא לא אכלתי באוני אלא שתיתי. עד כדון בשאמר שלא אוכל ושתה אמר שלא אשתה ואכל. שתייה בכלל אכילה ולא אכילה בכלל שתייה:

דף יג,א פרק ג הלכה ג משנה שבועה שלא אוכל ואכל פת חטים ופת שעורים ופת כוסמין אינו חייב אלא אחת שבועה שלא אוכל פת חטים ופת שעורים ופת כוסמין ואכל חייב על כל או"א שבועה שלא אשתה ושתה משקין הרבה אינו חייב אלא אחת שבועה שלא אשתה יין ושמן ודבש חייב על כל או"א:

דף יג,א פרק ג הלכה ג גמרא שבועה שלא אוכל פת וכרכה בעלי קנים ועלי גפנים ואכל אינו חייב אלא אחת שבועה שלא אוכל פת וחרצנין וזגין וכרכה בחרצנין וזגין חייב על כל אחת ואחת

דף יג,ב פרק ג הלכה ג גמרא ואם היה נזיר חייב שלש. ר' יוחנן אמר בכולל אבל בפורט אין שבועות חלות על איסורין ר"ל אמר אפילו בכולל אין שבועות חלות על האיסורין:

דף יג,ב פרק ג הלכה ד משנה שבועה שלא אוכל ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכיל' ושתה משקין שאינן ראויין לשתיה פטור שבועה שלא אוכל ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים חייב ור"ש פוטר אמר קונם אשתי

נהנית לי אם אכלתי היום והוא שאכל נבילות וטריפות
שקצים ורמשים הרי אשתו אסורה :

דף יג, ב פרק ג הלכה ד גמרא בדא רבי שמעון פוטר ר' שמעון כדעתיה דתנינן תמן כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב ר"ש אומר כל שהוא וחכ"א כזית. אמר להן ר' שמעון אין אתם מודין באוכלין נמלה כל שהוא שחייב אמרו לו מפני שהיא כברייתה אמר להן אף חיטה אחת כברייתה.

דף יד, א פרק ג הלכה ד גמרא על דעתיה דר' יוחנן למה ר' שמעון פוטר א"ר זעירה רבי שמעון כדעתיה תני בשם רבי שמעון תענו את נפשותיכם ממותר לכם ולא מאיסור לכם. ר' בא בר ממל בעי על דעת ר' יוחנן דאמר בכולל שבועות חלות על האיסורין ניתני שבועה שלא אוכל ואכל. א"ר זירא כל יומי דרבי בא בר ממל לא אשכחנן תותבה ומן דדמך אשכחנן תותבה. מה נן קיימין אם באומר שבועה שלא אוכל בשר כל ימות השנה והפסח בתוכן. שלא אוכל עשרת ימים הללו ויום הכיפורים בתוכן. במיחל שבועה על האסורין. א"ר יוסי ותשמע מינה היו לפניו זיתים של שחוטה ואחד של נבילה ואמר שבועה שאוכל עשרת זיתים אילו כיון שפטור על הנבילה פטור אף על השאר. רבי בון בר חייה בעי ולמה לא מר שבועה

דף יד, ב פרק ג הלכה ד גמרא שאוכל משחיטת פלוני אין בה חלב. בשוחט צביים אין בה גיד הנשה. בעופות אין בהן דם. רבי חיננה בעי ולמה לא מר שבועה שאוכל מפלוני סתם. בגין רבי שמעון. ואי כרבי שמעון ניתני יום הכיפורים דתני ר"ש תענו את נפשותיכם מאסור לו ולא ממותר לו. אלא שזה בקבוע וזה בעולה ויורד. התיבון הרי טומאת מקדש וקדשיו שהוא בעולה ויורד. ותני תנא לא אתינן מיתני אלא דברים שהן חיוב כרת שבועות אין בהן כרת. התיבון הרי מעילה אין בה כרת. ותני לא אתינן מיתני אלא דברים שאין להן היתר אחר איסורן שבועות יש להן היתר

אחר איסורן. הדא אמרה שאין אבות מלאכות ביום הכיפורי'. אילו מי שעשה כולם בהעלם אחד כלום חייב אלא אחת על כולן. אילו מי שעשה כל אחת בפני עצמה שמא אינו חייב על כל אחת ואחת. ע"ד דר' יוחנן דאמר שבועה שלא אוכל מצה אסור לוכל מצה בלילי הפסח. שלא אוכל מצה בלילי הפסח

דף טו,א פרק ג הלכה ד גמרא לוקה ואוכל מצה שלא אשב בצל אסור לישב בצל סוכה שלא אשב בצל סוכה לוקה ויושב בצל סוכה. לא סוף דבר סתם אלא אפילו פלוני לא סוף דבר כולל אלא אפילו פורט לא סוף דבר לבא אלא אפילו לשעבר לא סוף דבר רבנן אלא אפילו רבי עקיבה לא סוף דבר נבילות וטריפות אלא אפילו עפר:

דף טו,א פרק ג הלכה ה משנה אחד דברים של עצמו ואחד דברים של אחרים אחד דברים שיש להן ממש ואחד דברים שאין בהן ממש כיצד אמר שבועה שאתן לאיש פלוני ושלא אתן שנתתי ושלא נתתי שאישן ושלא אישן שישנתי ושלא ישנתי שאזרוק צרור לים ושלא אזרוק שזרקתי ושלא זרקתי ר' ישמעאל אומר אינו חייב אלא על העתיד לבוא שנאמר להרע או להיטיב אמר לו רבי עקיבה אם כן אין לי אלא דברים שיש בהן הרעה והטבה דברים שאין בהן הרעה והטבה מניין אמר לו מריבוי הכתוב אמר לו אם ריבוי הכתוב לכך רבוי הכתוב לכך:

דף טו,ב פרק ג הלכה ה גמרא עילה היה רוצה להודות לו. ר' בא בשם שמואל שבועה שנתן פלוני לפלוני מנה ונמצא שלא נתן מאחד שאין בידו לבא אין בידו לשעבר. התיב רבי יוסי הרי תפילין אין בהן לבא ויש בהן לשעבר אמר לו תפילין ממקום אחר באו. להרע או להטיב מה הטבה רשות אף הרעה הרשות יצא דבר שהוא של איסור ודבר שהוא של היתר. לכל אשר יבטא פרט לקטן. האדם בשבועה פרט לאנוס. ונעלם ממנו פרט למזיד. ונעלם ממנו ונעלמה ממנו

שבועה. או יכול ונעלם ממנו החפץ תלמוד לומר בשבועה ונעלם ממנו על העלם שבועה חייב ואינו חייב על העלם חפץ. ותן העלם חפץ על העלם שבועה ויהא חייב. ואין ביניהן העלם טומאה וטומאה ועל העלם מקדש. ויהא חייב שתים כרבי ישמעאל דאמר חייב על העלם טומאה ועל העלם מקדש. תמן כתיב ונעלם ממנו ונעלם ממנו שני פעמי' והכא כתיב ונעלם ממנו אחת יכול הנשבע להרע לאחרים יהא חייב תלמוד לומר להרע או להיטיב מה הטבה רשות אף הרעה רשות. אוציא נשבע להרע לאחרים שיהא פטור בהוא דמישתבע דלא מיתן לחבריה מיכול. חמתיה מפרפר ויהב ליה. היך רבי ישמעאל דריש או נפש כי תשבע לבטא בשפתים כלל להרע או להיטיב פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט והלא אין בפרט אלא דברים שיש בהן הרע והטבה.

דף טז, א פרק ג הלכה ה גמרא אלא כיני להרע או להיטיב פרט לכל אשר יבטא כלל פרט וכלל והכל בכלל. וריבה דברים שהן לשעבר. אלא כיני או נפש כי תשבע לבטא כלל להרע או להיטיב פרט לכל אשר יבטא חזר וכלל כלל ופרט וכלל אין אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דברים שיש בהן הרעה והטבה. ודברים שאין בהן הרעה והטבה מנין. אמר לו מריבוי הכתוב אמר לו אם רביה הכתוב לך רביה הכתוב לך. לית יכול דמר רבי הילא בשם רבי לעזר כך משיב רבי ישמעאל את ר' עקיבה מצינו דברים שחייבין על זדון משם שבועת שקר ובהעלימן משם שבועת ביטוי. ויתיביניה מצינו דבר שחייבין בזדון משום שבועת שקר ומביא קרבן. א"ל ואית לך דברים שאין בהן הרעה והטובה ולי נן כתיבין. א"ל אע"ג דאית ליה דברים שאין בהן הרעה והטבה. לית אינון כתיבין אין בהן משום הרעה והטבה. הא לשעבר לית:

דף טז, א פרק ג הלכה ו משנה נשבע לבטל את המצוה ולא ביטל פטור לקיים את המצוה ולא קיים פטור שהיה בדין שיהא חייב דברי ר' יהודה בן בתירה א"ר

יהודה בן בתירה ומה אם הרשו' שאינו מושבע עליה מהר סיני והרי הוא חייב עליה מצוה שהוא מושבע עליה מהר סיני אינו דין שיהא חייב אמרו לו לא אם אמרת בשבועת הרשות שכן עשה בה לאו כהין תאמר בשבועת מצוה שלא עשה בה לאו כהין :

דף טז, א פרק ג הלכה ו גמרא אמר ר' מני כיני מתניתא חייב דברי ר' יהודה בן בתירה מה מר רבי יהודה בן בתירה בשאר האיסורין. שבוע' שאוכל נבילה ולא אכלה פטור. אמר שבועה שלא אוכל ואכל אין תימר חייב ויתביניה לא אם אמרת בשבועת הרשות שעשה בה לאו כהין והין כלאו. תימר בשבועת מצוה שלא עשה בה לאו כהין. אזהרה לשבועת הרשות מניין אמר ר' יוסי בי ר' בון לא יחל דברו לא יעשה דבריו חולין :

דף טז, א פרק ג הלכה ז משנה שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת זו היא שבועת ביטוי שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד :

דף טז, ב פרק ג הלכה ז גמרא שבועה שאוכל ככר זה היום ועבר היום ואכלה ר' יוחנן וריש לקיש תריהון אמרין פטור. לא טעמא דאהן טעמא דרבי יוחנן משם שאינו ראוי לקבל התרייה. טעמא דריש לקיש משום שהוא בלא תעשה שאין בו מעשה. מה מפקה מביניהון שרפה והשליכה לים אין תימר משם שאינו ראוי לקבל התרייה פטור ואין תימר משום שהוא בלא תעשה הרי יש בה מעשה. ר' פינחס בעי היה אסתניס מאחר שאין בידו לבא אין בידו לשעבר. ר' יוסי בעי שבועה שבועה שבועה שלא אוכל ואכל מהו. א"ר יוסי בי ר' בון נישמעניה מן הדא שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה חייב אחת מפני שהזכיר בה זו הא אם לא הזכיר בה זו חייב על כל אחת ואחת. אבימי אחוי דחיפה אמר שמשית בנדרין שמשית בשבועות. בעי חיפה מיבדקיניה היו לפניו חמש ככרין ואמר שבועה שאוכל ככר זו וחזר ואמר

שתים אילו וחזר ואמר שלשה אילו וחזר ואמר ארבעה אילו וחזר ואמר חמשה אילו ואכל הראשונה א"ל חייב על כל אחת ואחת. א"ל אינו חייב אלא אחת מכיון שהזכיר עליה שבועה עשאה כנבילה מיכן ואילך כמיחל שבועו' על האיסורין ואין שבועות חלות על האיסורין. חזר חיפה ובדקיה היו לפניו חמש ככרות ואמר שבועה שאוכל ה' ככרים אילו וחזר ואמר ארבע וחזר ואמר שלש וחזר ואמר ב' וחזר ואמר זו ואכל כולם א"ל אינו חייב אלא אחת. א"ל חייב על כל אחת ואחת. אילו מי שאמר שבועה שאוכל חמש ככרים ואכל ארבע שמא אינו פטור. אמר ר' יוסי מסתברא

דף יז, א פרק ג הלכה ז גמרא כאחוי דחיפה באחרייתא וכחיפה בקדמייתא :

דף יז, א פרק ג הלכה ח משנה שבועת שוא חייבין על זדונה מכו' ועל שגגתה פטור ואי זו היא שבועת שוא נשבע לשנו' את הידוע לאדם אמר על העמוד של אבן שהוא של זהב ועל האיש שהוא אשה ועל אשה שהיא איש נשבע על דבר שאי אפשר לו להיות אם לא ראיתי גמל פורח באויר אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שלא נעידך נשבע לבטל את המצוה שלא לעשות סוכה שלא ליטול לולב שלא להניח תפילין זו היא שבועת שוא שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה פטור :

דף יז, א פרק ג הלכה ח גמרא תמן תנינן אם לא ראיתי בדרך זה כעולי מצרים איפשר שלא עבר בה כעולי מצרים אלא כי נן קיימי בראייה אחת. והא דיקליטיאנוס כד נחת תמן נחת עימיה ק"כ ריבוון. אלא כי נן קיימין בראייה אחת אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד. והא חיויא דשבור מלכא בלע גמלין בלע קרונין כד בעון מיקטלוניה אייתון פחלין דגמלין ומלון יתהון תבן ויהבון בהון גומרין ובלעון ומית. אמר ר' יודה בר פזי חמית משך דחיוי עיביד על תמניא מסוסטלא. א"ר שמואל בר יעקב אנא חמית

משך דחיוי סליק קריבין דמלכותא. שמואל אמר במרובע ואם במרובע ניתני אפילו קטן א"ר יודן אבוי דר' מתנייה כיני. אלא דלי' אורחא דתנייא מיתפיס אלא מילה רובא. דתנינן גמל פורח באויר ניתני עכבר פורח באויר. תני רשב"ג אומר אין מרובע מששת ימי בראשית התיב ר' ברכיה והתנינן גוף הבהרת כגריס הקילקי מרובע. מקום הגריס תשע עדשות מקום עדשה ארבעה שערות נמצאו שלשים ושש שערות. אמר רבי יוסנא כל גרמה אמרה שאינו מרובע ולמה תניתה מרובע די ירבעינה הוא.

דף יז, ב פרק ג הלכה ח גמרא והנגעה מלא היא קוטרין. והא עניבה דפילא עגול הוא מלמטה. ואית דבעי מימר לא מר רשב"ג אלא בבריות ותני כן מרובע באוכלין אין מרובע בבריות: שבועה שאין אנו יודעין לך עדו' לוקין משם שבועת עדות שבועה שלא נעידך לוקין משום שבועת ביטוי. שוא ושקר שניהן בדיבור אחד נאמר מה שאין אוזן יכולה לשמוע ולא פה לדבר. מחלליה מות יומת וביום השבת שני כבשים בדיבור אחד נאמר. לא תלבש שעטנז גדילים תעשה לך שניהן בדיבור אחד נאמרו. ערות אשת אחיך יבמה יבא עליה בדיבור אחד נאמרו. לא תסוב נחלה וכל בת יורשת נחלה שניהן בדיבור אחד נאמרו מה שא"א לפה לדבר ולא לאוזן לשמוע. וכן הוא אומר אחת דבר אלהים שתים זו שמענו ואומר הלא כה דברי כאש נאם ה'. שבועת שוא נשבע לשנות את הידוע לאדם שבועת שקר נשבע להחליף. ר' יעקב בר אחא בשם ר' יוחנן כל הידוע לשנים זו היא שבועת שוא לשלשה זו היא שבועת שקר ר' לא בשם רבי לעזר אפילו ידוע לשנים ואחד בסוף העולם מכירו שבועת שוא היא. מה מפקה מביניהון שינה בפני שנים והשליכו לים והתרו בו משום שבועת שוא על דעתיה דרבי יוחנן אין לוקה על דעתיה דר' לעזר לוקה. התרו בו משום שבועת שקר על דעתיה דר' לעזר לוקה על דעתיה דר' יוחנן אינו לוקה. ר' בא בשם ר' יהודה אפילו ביטא

ומרגליתא. ואהן אפילו. אלא כגון ביטא ומרגליתא. תני כשם שנידרי הבאי מותרין כך שבועות הבאי מותרין והתני שבועות הבאי אסורין ר' ירמיה בשם ר' פדת כאן במעמידין כאן בשאין מעמידין ואפילו תימא כאן וכאן במעמידין כאן במיחל שבועות על נכסיו שבועת נכסיי עליי נכסיו אסורין הא ללקות אינו לוקה. כשם שנדרי זירוזין מותרין כך שבועות זירוזין מותרין. עוד הוא במיחל שבועה על נכסי שבועה נכסיי עליי נכסיו אסורין הא ללקות אינו לוקה. חזקיה אמר אהן דמשתבע על תרין דאינון תרין לוקה משום שבועת שוא. רבי מנחם בשם ריש לקיש

דף יח, א פרק ג הלכה ח גמרא אהן דחמי מיטרא נחית ואמר קירי פלי בריכסון לוקה משום שבועת שוא. ר' חוניא ר' יעקב בר' בון בשם ר' שמואל בר נחמן כ"ד בוליות היו בדרום וכולם חרבו על שבועת שוא שהיא אמת דכתיב לשוא הכיתי את בניכם וגו':

דף יח, א פרק ג הלכה ט משנה שבועה שאוכל ככר זו שבועה שלא אוכלינה הראשונה שבועות ביטוי והשנייה שבועות שוא אכלה עבר על שבועת שוא לא אכלה עבר על שבועת ביטוי:

דף יח, א פרק ג הלכה ט גמרא שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלינה שבועה שלא אוכלינה אינו חייב אלא אחת. דבר שאילו בנדריים אסור ובשבועות מותר לא אתייהא אלא כמתניתא אחד דברים של עצמו ואחד דברים של אחרים אחד דברים שאין בהן ממש ואחד דברים שיש בהן ממש. ומר ר' בא בשם שמואל שבועה שנתן פלוני לאיש פלוני מנה ונמצא שלא נתן מאחר שאין בידו לבא אין בידו לשעבר. אשכח תני על תרויהון זה חומר לשעבר משלבא שהאומר לא אוכל לא אוכל אינו חייב אלא אחת. לא אכלתי לא אכלתי <לא אכלתי> חייב על כל אחת ואחת. שבועה שאוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה הראשונה שבועת ביטוי והשנייה שבועת שוא. כיצד עושין לו אומרים לו

שיאכל מוטב לעבור על שבועת שוא ולא על שבועת ביטוי. שבועה שלא אוכל ככר זו שבועה שאוכלנה ראשונה שבועת ביטוי והשנייה שבוע' שוא כיצד עושין לו אומרים לו שלא יאכל מוטב לעבור על שבועת שוא לחוד ולא על שבועת שוא וביטוי שבועה שאוכל ככר זו היום שבועה שלא אוכלנה היום ואכלה רבי יוחנן אמר קיים את הראשונה וביטל לשנייה

דף יח,ב פרק ג הלכה ט גמרא ריש לקיש אמר ביטל לראשונה ולא קיים לשנייה. שבועה שלא אוכל ככר זו היום שבועה שאוכלינה היום ואכלה רבי יוחנן אמר ביטל את הראשונה וקיים לשנייה ריש לקיש אמר ביטל את הראשונה והשנייה אומרים לו שיקיימנה בככר אחרת שבועה שאוכל ככר זו היום שבועה שאוכלינה היום ואכלה ר' יוחנן אמר קיים את שתיהן וריש לקיש אמר קיים לראשונה ושנייה אומרים לו שיקיימנה בככר אחרת. שבועה שלא אוכל ככר זו היום שבועה שלא אוכלנה היום ואכלה על דעתיה דר' יוחנן חייב שתים על דעתיה דריש לקיש אינו חייב אלא אחת אוף רשב"ל מודה שאינו אלא כמזרז עצמו מן האיסורין:

דף יח,ב פרק ג הלכה י משנה שבועת ביטוי נוהגת באנשים ובנשים ברחוקים ובקרובים בכשירים ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני ב"ד מפי עצמו וחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד שבועת שוא נוהגת באנשים ובנשים ברחוקים ובקרובים בכשירים ובפסולים בפני ב"ד ושלא בפני ב"ד מפי עצמו וחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה פטור אחד זה ואחד זה המושבע מפי אחרים חייב כיצד אמר לא אכלתי היום ולא הינחתי תפילין היום משביעך אני ואמר אמן חייב:

דף יח,ב פרק ג הלכה י גמרא נפש נפש מה נפש שנאמר בשבועות העדות עשה את המושבע כנשבע אף שנאמר בשבועת הפקדון עשה המושבע כנשבע. זה הכלל כל לא

תעשה שיש בו מעשה לוקה ושאין בו מעשה אינו לוקה
חוץ מן המימר והנשבע ומקלל את חבירו בשם. רבי
אבהו בשם ר' יוחנן לית כאן מימר. מימר דיבור
ומעשה נשבע לשקר מניין ר' יוחנן בשם ר' ינאי כי לא
ינקה ה' מנקין הן הדיינין. קילל את חבירו בשם מניין
ריש לקיש בשם ר' הושעיה ליראה את השם וגו'.

דף יט, א פרק ג הלכה י גמרא נשבע לשקר על דעתיה
דריש לקיש מניין מינה. מכיון שנשבע לשקר אין זה
ירא. קילל את חבירו בשם על דעתיה דר' יוחנן מניין
מכיון שקילל אין זה ירא. מה מפקה מביניהון נשבע
לשקר וקילל לחבירו בשם על דעתיה דר' יוחנן חייב
שתים על דעתיה דריש לקיש אינו חייב אלא אחת:

מסכת שבועות פרק ד

דף יט, א פרק ד הלכה א משנה שבועת העדות נוהגת
באנשים ולא בנשים ברחוקים ולא בקרובים בכשרים
ולא בפסולים ואינה נוהגת אלא בראויין להעיד בפני
בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו ומפי אחרים אינן
חייבין עד שיכפרו בו בב"ד דברי רבי מאיר וחכ"א בין
מפי עצמו בין מפי אחרים אינן חייבין עד שיכפרו בו
ובב"ד וחייבין על זדון שבועה ועל שגגתה ועל זדון
העדות ואין חייבין על שגגתה ומה הוא חייב על זדונה
קרבת עולה ויורד:

דף יט, א פרק ד הלכה א גמרא שעירים מיעוט שעירים
שנים מה ת"ל שני שיהו שוין. כבשים מיעוט כבשים
שנים א"כ מה תלמוד לומר שניה שיהו שניהן
שוין. צפרים מיעוט צפרים שנים אם כן מה ת"ל שתי
שיהו שניהן שוין. חצוצרות מיעוט חצוצרות שתיים
א"כ מה ת"ל שתי שיהו שתייהן שוות. התיב ר' חגי
קומי ר' יוסי והכתיב ועמדו שני האנשים מיעוט אנשים
שנים ומה ת"ל שני שיהו שניהן שוין. והכתיב לא תטה
משפט גר יתום הרי מצינו גר דן עם מי שאינו גר יתום

דן עם מי שאינו יתום אלמנה עם בעולת בעל. אי"כ למה נאמר שני מופנה להקיש ולדון הימינו גזירה שוה נאמר כאן שני ונאמר להלן וישארו שני אנשים במחנה מה להלן אנשים ולא נשים ולא קטנים אף כאן אנשים ולא אנשים ולא קטנים. הרי למדנו שאין האשה דנה מעתה אין האשה מעידה. ר' יוסי בי ר' בון ר' הונא בשם ר' יוסי נאמר כאן שני ונאמר להלן על פי שנים עדים מה להלן על פי שנים עדים אף כאן על פי שנים עדים אם כן למה נאמר שני שלא יהא אחד עומד ואחד יושב אחד מדבר כל צורכו ולאחד אומר לו קצר דבריך כנגד אחד מאריך פנים וכנגד אחד מעיז פנים. א"ר יודן שמעתי שאם רצה הדיין להושיב את שניהן מושיב האסור שלא יהא זה עומד וזה יושב זה מדבר כל צורכו וזה אומר לו קצר דבריך. רבי ישמעאל אומר אומר לו לבוש כשלוש או הלבישוהו כשאתה לובש. ר' בא בשם רב הונא צריכין העדים להיות עומדין בשעה שמעידין מ"ט ועמדו שני האנשים. ר' ירמיה בשם רבי אבהו אף הנידונין עומדין בשעה שמקבלין עדותן מה טעמא אשר להם הריב לפני ה'. כתיב לא יומתו אבות על בנים וגוי והלא כבר נאמר איש בחטאו יומת מה ת"ל לא יומתו אבות על בנים אלא שלא יומתו בנים בעדות אבות ואבות בעדות בנים מיכן שלא יהו העדים קרובין של נידונין. ומניין שלא יהו העדים קרובין זה לזה. הגע עצמך שהוזמו לא מפיהן נהרגין. ומניין שלא יהו העדים קרובין של דיינין. הגע עצמך שאם הוזם אחד מהם אינו נהרג עד שיוזם חבירו. אם אומר את כן נמצא נהרג על פיו. ומניין שלא יהו הדיינין קרובים זה לזה. אמרה תורה הרוג על פי עדים הרוג על פי דיינים מה העדים אינן קרובין זה לזה אף הדיינין כן. אין לי אלא אבות ובנים שאר קרובין מניין א"ר זירא ובנים לרבות שאר קרובין. עד כדון כר' עקיבה כר' ישמעאל. תני ר' ישמעאל ושפטו העדה בין המכה וגוי שלא תהא העדה קרובה לא למכה ולא למוכה. א"ר יוסי אם אומר את כן קרובין לניכה נמצאו ב"ד גואלי הדם. מיכן שלא יהו הדיינין קרובין לנידונין. ומניין

שלא יהו העדים קרובין לנידונין. אמרה תורה הרוג על פי העדים הרוג על פי מטים מה הדיינין אינן קרובים לנידונין אף העדים כן. מניין שלא יהו העדים קרובים זה לזה. הגע עצמך שהוזמו לא מפיהן הן נהרגין. ומניין שלא יהו העדים קרובין לדיינין. הגע עצמך שהוזם אחד מהן כלום נהרג עד שיוזם חברו. אם אומר את כן לא נמצא נהרג על פיו: בכשירין לא בפסולין. מניין אם לא יגיד ונשא עונו את שמגיד וחבירו משלם ממון יצא פסול שמגיד ואין חברו משלם ממון: מפי ב"ד. להוציא עד אחד. בשאמרו לו הרי את מקובל עלינו כשני עדים יהא חייב ות"ל והוא עד או ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו את שכשר להעיד עדות תורה יצא אחד שאינו כשר להעיד: שלא בפני ב"ד. אם לא יגיד ונשא עונו מקום שמגיד וחבירו משלם ממון יצא חוץ לב"ד אפילו מגיד אין חברו משלם. ומניין

דף יט, ב פרק ד הלכה א גמרא לשני עדים תלמוד לומר והוא עד הרי כאן שנים כר' ישמעאל דאמר כל מקום שנאמר עד סתם הרי הוא בכלל שני עד שיודיעך הכתוב אחד. אשכח תני ר' ישמעאל שני עדים. אחד מהו שיהו חייבין עליו משום שבועת ביטוי. איפשר לומר אחד ראוי לצורפו לחייבו משום שבועת עדות ואת מחייבו משום שבועת ביטוי. קרוב מהו שיהו חייבין עליו משום שבועת ביטוי יבא כהדא דמר ר' בא בשם שמואל שבועה שנתן פלוני לפלוני ונמצא שלא נתן מאחר שאין בידו לבא אין בידו לשעבר. וכהדא איכן שורי אמר לו איני יודע מה אתה שח ר' פוטר משום שבועת הפיקדון ומחייב משום שבועת ביטוי. א"ר יוחנן מאחר שמצוה להפיסו אינו חייב משום שבועת ביטוי על דעתיה דרבנן אין מצוה להפיסו מפסייו על האמת ואינו מפייסו על השקר. תני ר' ישמעאל ונשא עונו קרבן מנלן ב"ד הגדה הגדה מה הגדה שנאמר להלן ב"ד אף כאן ב"ד. כהדא אין מקבלין העדים אלא אם ראו שניהן כאחת ר' יהושע בן קרחה אומר אפילו זה

אחר זה רבי ירמיה ר' שמואל בר רב יצחק בשם רב יצחק שאמר בשם רב מודין חכמים לר' יהושע בעידי בכורה ועידי חזקה. ר' בא בשם ר' ירמיה אף בעידי סימנין כן. מהדא פשיטא בשזה אומר איתי שתי שערות בגבו ואחד אומר ראיתי שעה אחת בגבו ואחד אומר ראיתי אחת בכריסו לא כלום היא. כל שכן גבו וגבו. שנים אומרים ראינו שעה אחת בגבו ואחד אומר ראיתי שעה אחת בכריסו. ר' יוסי בי ר' בון רבי הושעיה בר ר' שמי חד אמר פסול וחד אמר כשר מאן דאמר פסול במעיד בחצי סימן ומאן דאמר כשר אני אומר שמא נשרה. אחד אומר ראיתי שתי שערות בגבו ואחד אומר ראיתי שנים בכריסו ר' בא אמר דברי הכל כשר ר' חגי אמר דברי הכל פסול ר' יוסי אומר במחלוקת ר' יודן אמר במחלוקת. א"ל ר' יוסי לר' חגי הא ר' יודן סבר כוותי א"ל על דרביה אנא פליג כל שכן עליו. א"ר מנא יאות א"ר חגי אילו שטר שמחותם ארבעה חותמות זה מתיר על ב' וזה מעורר על ב' וקרא עליו ערר שמא כלום הוא. ואין כל חתימה צריכה שני עדים וכא כל סימן וסימן צריך שנים עדים. ר' חנינה שמע לה משני חזקה אילו אחד מעידו שאכלה שנה אחת ושניה ושלישית ואחד מעידו שאכלה רביעית וחמישית שמא כלום הוא ואין כל חזקה צריכה שני עדים הכא כל סימן וסימן צריך שני עדים:

דף יט, ב פרק ד הלכה ב משנה שבועת העדות כיצד אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אנו יודעין לך עדות או שאמרו לו אין אנו יודעין לך עדות משביע אני עליכם ואמרו אמן חייבין השביע עליהם חמשה פעמים חוץ לב"ד ובאו לבית דין והודו פטורין כפרו חייבין על כל אחת ואחת השביע עליהן חמשה פעמים בפני ב"ד וכפרו אינן חייבין אלא אחת אמר רבי שמעון מה הטעם מפני שאינן יכולין לחזור ולהודות:

דף יט, ב פרק ד הלכה ב גמרא נפש נפש מה להלן מפי עצמו אף כאן מפי עצמו מה כאן מפי אחרים אף להלן מפי אחרים. ר"מ דרש גזירה שוה האמורה בה מה מפי

עצמו שנאמר להלן חוץ לב"ד אף מפי עצמו שנאמר כאן חוץ לב"ד ורבנן דרשי גזירה שוה האמורה בה מה מפי אחרים שנאמר להלן בב"ד אף מפי אחריי שנאמר כאן בבית דין. ר' ירמיה בעי קרוב מפי עצמו בשבועת העדות

דף כ,א פרק ד הלכה ב גמרא מהו שיהא חייב. נישמענה מן הדא הואיל ולא למדו מפיו משבועת העדות אלא משבועת הפקדון מה להלן קרובין חייבין אף כאן כן. אמר ר' יוסי קרובין שכאן למידין מקרובין שלהלן. ר' יודן קפודקייא בעי השביע עליו חמשה פעמים מפי עצמו בב"ד שמא אינו חייב על כל אחת ואחת. א"ר יוסי ולא מתניי היא אמר ר"ש מה טעם מפני שאינן יכולין לחזור ולהודות. וכאן הואיל ויכולין לחזור ולהודות חייבין בכל אחת ואחת. ר' ירמיה בעי השביע עליו חמשה פעמים מפיו וחזר והשביעו חמשה פעמים מפי אחרים מהו. מאחר דר"מ עבד מפיו כב"ד מהו שיקבעם לקרבן ולחייבם בראשונה בלא תביעה. ייבא כהדא מה את בא אחרינו שבועה שאין אנו יודעין לך עדות יהו חייבין ת"ל ושמעה קול אלה את ששמע קול חייב יצאו אילו שאין שומעין קול. מפיו בקרקעות מהו שיהא חייב מפיו בקנסות מהו שיהא חייב מפיו מהו שיהא חייב בקרבן עולה ויורד. ר' בא ברב יהודה בשם רב בשוגג בקרבן במזיד בקרבן אבל אמר סבור הייתי שאין שבועה זו מותר. תני חזקיה כל מקום שנאמר בתורה חטא סתם את תופש הזדון כשגגה עד שיודיעך הכתוב שהיא שגגה:

דף כ,א פרק ד הלכה ג משנה כפרו שניה' כאחי שניהן חייבין בזה אחר זה הראשון חייב כפר אחד והודה אחד הכופר חייב היו שתי כיתי עדים כפרה הראשונה ואח"כ כפרה השנייה

דף כ,ב פרק ד הלכה ג משנה שתיהן חייבות מפני שהעדות יכולה להתקיים בשתיהן:

דף כ,ב פרק ד הלכה ג גמרא הפרישו קרבנן ואמרו הרי אנו הולכין לכפור בב"ד. הדא היא דתני ר' חייא קרבנו להי על נזרו שיקדים נזרו לקרבנו ולא שיקדים קרבנו לנזרו. נשבעו חוץ לב"ד הפרישו קרבנן ואמרו הרי אנו הולכין לכפור בב"ד מה את עביד ליה כמי שקדם חטאו לקרבנו או מאחר שאין חייבין אלא בב"ד כמי שקדם קרבנם לחטאם. כיני מתניתא כפר אחד והודה אחד הכופר חייב. א"ר יוסי מתניתא והוא שיחזור בו שני בתוך כדי דיבור הראשון שאם יחזור בו ראשון מקבלין אותו נעשה שני ראשון. היו עשרה אית תני תני הראשון חייב וכולן פטורין אית תני תני האחרון פטור וכולן חייבין. מאן דמר ראשון חייב וכולן פטורין כמאן דמר תתקיים עדות בשאר מאן דמר אחרון פטור וכולן חייבין כמאן דמר עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה. אמר ר' יוסי מתניי אמרה כן

דף כא,א פרק ד הלכה ג גמרא היו שתי כיתי עדים לא מר אלא שתים הא אחת עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה:

דף כא,א פרק ד הלכה ד משנה משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני פיקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שבועה שאין אנו יודעין לך עדות אינן חייבין אלא אחת שבועה שאין אנו יודעין לך עדות שיש לך ביד פלוני פיקדון ותשומת יד וגזל ואבידה חייבין על כל אחת ואחת משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני חטים ושעורים וכוסמין שבועה שאין אנו יודעין לך עדות אינן חייבין אלא אחת שבועה שאין אנו יודעין לך עדות שיש לך ביד פלוני חטים ושעורים וכוסמין חייבין על כל אחת ואחת:

דף כא,א פרק ד הלכה ד גמרא ומניין שאינו מדבר אלא בתביעת ממון א"ר ליעזר נאמר כאן אויים ונאמר אויים בפקדון מה אויים האמורים בפקדון אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף אויים האמורים כאן אינו מדבר אלא בתביעת ממון. אויי רוצח יוכיחו שאינן מדברין

בתביעת ממון. דנין אויין שיש עמהן שבועה מאויין שיש עמהן שבועה ואל יוכיחו אוי רוצח שאין עמהן שבועה. אוי סוטה יוכיחו שיש עמהן שבועה ואינו מדבר בתביעת ממון. דנין אויין שיש עמהן שבועה ואין עמהן כהן מאויין כמות אילו ואל יוכיחו אוי סוטה שיש עמהן אף כהן. אוי ביטוי שפתים יוכיחו שאינן מדברין בתביעות ממון. דנין אויין שעשה בהן זדון כשגגה מאויין כמותן ואל יוכיחו אוי ביטוי שפתים שלא עשה בהן זדון כשגגה. ר' עקיבה אומר יש מאלה חייב ויש מאלה פטור דבר ממון חייב ושאינו ממון פטור. ר"ש אומר חייב כאן וחייב בפקדון מה פקדון אינו מדבר אלא בתביעת ממון אף כאן אינו מדבר אלא בתביעת ממון :

דף כא, א פרק ד הלכה ה משנה משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שיש לי ביד פלוני נזק וחצי נזק תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה שאנס איש פלוני ופיתה את בתי ושהכני בני ושחבל בי חבירי ושהדליק גדישי ביה"כ הרי אלו חייבין :

דף כא, א פרק ד הלכה ה גמרא תני ר' יוסי הגלילי אומר מה ת"ל והוא עד או ראה או ידע וגו'. לא אמרתי אלא בעדות שאיפשר להתקיים בידיעה ושלא בראייה בראייה ושלא בידיעה. בידיעה שלא בראייה בממון היך עבידא תן לי מאתים זוז שיש לי בידך אין לך בידי. ולא הודיתה לי בפני פלוני ופלוני. יאמרו ואני נותן זו היא ידיעה שאין עמה ראייה. אתון ואמרין אין דאודי ליה ואין דגזליה לית אנן ידעין ואין דאוזפיה לי נן ידעין. בראייה בלא ידיעה בממון היך עבידא תן לי מאתים זוז שיש לי בידך אין לך בידי. ולא מניתי לך במושב פלוני ופלוני. יאמרו ואני נותן. זו היא ראייה שאין עמה ידיעה. אתון ואמרין אין מנה ואין דגזליה לי נן ידעין ואין מישאל ליה לי נן ידעין. תן לי קנס בתי שהוא בידך והוא אומר לא נתחייבתי קנס מימי והעידים מעידין שנתחייב קנס ולי נן ידעין אין קנס ברתיה אין קנס איתא אוחרי. אנסתה ופיתיתה את

בתי והוא אומר לא אנסתי ופיתיתי אשה מימיי ועדים מעידין שאנס אשה ולי נן ידעין אין ברתיה הוה אין איתא חורי. הרגת שורי קיצצתה נטיעתתי והוא אומר איני יודע חייב. אתה אמרת לי להרוג ולקוץ הולכין אחר רוב נטיעות. מה הוא הולכין אחר רוב נטיעות א"ר חגיי אין הוה תוריה נגחן הא מר ליה אם היו נטיעותיו בטילות הוא מר ליה. א"ר יודן

דף כא, ב פרק ד הלכה ה גמרא אין אומר בממון מאחר דו יכיל מימר ליה אתה אמרת לי להרוג ולקוץ אע"ג דו א"ל לא הרגתי ולא קצצתי פטור:

דף כא, ב פרק ד הלכה ו משנה משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שאני כהן שאני לוי שאני בן גרושה ושאיני בן חלוצה ושאיש פלוני כהן שאיש פלוני לוי שאינו בן גרושה שאינו בן חלוצה שאנס איש פלוני ופיתה את בתו ושחבל בי בני ושהדליק גדישי בשבת הרי אילו פטורין:

דף כא, ב פרק ד הלכה ו גמרא נפש כי תחטא נפש כי תחטא לגזרה שוה מה נפש כי תחטא שנאמר להלן תבועת ממון ויש לו אף נפש כי תחטא שנאמר כאן תביעת ממון ויש לו. לית הדא פליגא על ריש לקיש דאמר אין ממון אצל מכות פתר לה כר' מאיר דאמר לוקה ומשלים. מ"מ לא הפסידו ממון. כיון דהלה הוה בעי מיתן ליה ולא יהב ליה כמי שהפסידו ממון:

דף כא, ב פרק ד הלכה ז משנה משביע אני עליכם אם לא תבואו ותעידוני שאמר איש פלוני ליתן לי מאתים זוז ולא נתן הרי אילו פטורין שאין חייבין אלא על שבעת ממון בפקדון משביי אני עליכם כשתדעון לי עדות שתבואו ותעידוני הרי אילו פטורין

דף כב, א פרק ד הלכה ז משנה מפני שקדמה שבועה לעדות עמד בבית הכנסת ואמר משביע אני עליכם אם

יודעין אתם לי עדות שתבואו ותעידוני הרי אילו פטורין:

דף כב, א פרק ד הלכה ז גמרא ר' יוסי רבי יעקב בר זבדי רבי אבהו בשם ר' יוחנן אמר ליתן מתנה לחבירו וביקש לחזור בו חוזר. רבי יעקב בר זבדי בעא קומי רבי אבהו ואהן הין לא בצדק הוא והין צדק. אמר בשעה שאמר הין של צדק הוה. למה משום שאינו יודע בהן או משום שאין מתכוין להן מה נפק מביניהון משכן שנים שנים. אין תימר משום שאינו יודע בהן. יודע בהן. הוי לית טעמא דלא משום שאין מתכוין להן:

דף כב, א פרק ד הלכה ח משנה אמר לשנים משביע אני עליכם איש פלוני ופלוני אם יודעים אתם לי עדות שתבואו ותעידוני והם שיודעים לו עדות עד מפי עד או שהיה אחד מהן קרוב או פסול הרי אילו פטורין:

דף כב, א פרק ד הלכה ח גמרא רבי מנא שמע מדבתריה או שהיה אחד מהן קרוב או פסול הא לא היה אחד מהן קרוב או פסול חייבין. ויודע הוא בהון. הוי לית טעמא אלא משום שאין מתכוין להן. רבי יוסי שמע לה מקדמיתא מפני שקדמה שבועה לעדות הא לא קדמה שבועה לעדות חייבין. ויודע הוא בהון. הוי לית טעמא אלא משום שאין מתכוין להן:

דף כב, א פרק ד הלכה ט משנה שילח ביד עבדו או שאמר לה הנתבע משביע אני עליכם אם יודעין אתם לו עדות שתבואו ותעידוהו הרי אילו פטורין עד שישמעו מפי התובע:

דף כב, א פרק ד הלכה ט גמרא א"ר לעזר מה ת"ל אם לא יגיד ונשא עונו. לא מפי התובע. מתניי צריכה למה דאמר ר' לעזר ומה דמר ר' לעזר צריכה למתניתין. אילו תנינן ולא תנא ר' לעזר הוינן אמרין ישמעו מפי התובע

דף כב,ב פרק ד הלכה ט גמרא ולא נשבעו לנתבע
חייבין הוי צורכה למה דמר רבי לעזר אילו תני ר' לעזר
ולא תנינן הוינן מרין ישמעו מפי הנתבע ולא נשבעו
לתובע חייבין הוי צורכה למתניי וצריכה למה דמר ר'
לעזר עד שישמעו מפי התובע וישבעו לתובע:

דף כב,ב פרק ד הלכה י משנה משביע אני עליכם מצוה
אני עליכם אוסרכם אני הרי אלו חייבין בשמים ובארץ
הרי אילו פטורין באל"ף דל"ת ביו"ד ה"א בשדי
בצבאות בחנון ורחום בארץ אפים ורב חסד ובכל
הכינויים הרי זה חייב המקלל בכולן חייב דברי ר"מ
וחכמים פטורין המקלל אביו ואמו בכולן חייב דברי
ר"מ וחכמים פטורין המקלל עצמו וחבירו בכולן עובר
בלא תעשה יככה אלהי כן יככה אלהים זו היא אלה
הכתובה בתורה אל יככה יברכך וייטיב לך ר"מ מחייב
ור' יהודה פוטר:

דף כב,ב פרק ד הלכה י גמרא משביע אני עליכם סתם
חייב אסרכם אני כובלכם אני חייבין. ר' יוחנן בשם ר'
ינאי כיני מתניתא ואית דמרין ר' אבהו בשם ר' יוחנן
כיני מתניתא. ר"מ מחייב ורבי יודה פוטר ר"מ
כדעתיה. ר' יודה כדעתיה. דתנינן תמן קיללם בכינוי
ר"מ מחייב וחכמים פטורין המקלל עצמו וחבירו בכולן
עובר בלאו. מהו ללקות חברייה אמרו אין לוקה אמר
לון רבי יוסי למה שהוא לא תעשה שאין בו מעשה והרי
הממיר והנשבע לשקר לאו שאין בו מעשה הוא. ר' יסא
בשם ר' יוחנן ר"מ היא דאמר ממשמי לאו אתה שומע
הין אל יככה אם תבא ותעידוני הא אם לא תבוא
ותעידוני יככה. אין לי אלא אלה שיש עמה שבועי מניין
שאין עמי שבועי כשיש עמה שבועה ת"ל ושמעה אלה
ושמעה קול. לעשות. שאין עמה אלה כשיש עמה אלה
הא אלה בלא שבועה לא. ר' יוסי בשם ר' יוחנן

דף כג,א פרק ד הלכה י גמרא לא שנייה היא אלה בלא
שבועה היא בשבועה בלא אלה:

מסכת שבועות פרק ה

דף כג, א פרק ה הלכה א משנה שבועת הפקדון נוהגת באנשים ובנשים וברחוקים ובקרובים בכשרים ובפסולים בפני ב"ד ושלא בפני ב"ד מפי עצמו ומפי אחרים אינו חייב עד שיכפור בו בב"ד דברי ר"מ וחכ"א בין מפי עצמו בין מפי אחרים כיון שכפר בו חייב וחייב על זדון שבועה ועל שגגתה עם זדון הפיקדון אינו חייב על שגגתו ומה הוא חייב על זדונו אשם בכסף שקלים :

דף כג, א פרק ה הלכה א גמרא תני מפי עצמו בשבועת העדות. מהו להיות באלה מפי עצמו בשבועת הפיקדון מהו להיות באלה אמר רבי יוסי מכיון דכתיב נפש נפש כמה שכולהון כאן וכולהון כאן. א"ר מנא אלה בב"ד מחלוקת ר"מ וחכמים. וכחש בעמיתו לכשיצא וידויו. בשבועה פרט למכחש באחד השותפין פרט למכחש בעדים ובשטר. אמר רבי יוסי הדא אמרה שנים שלוו מאחד אע"ג דלא כתבין אחראין וערבאין זה לזה אחראין וערבאין זה לזה ולא עבדין כן. שנים שהפקידו כאחד וביקש האחד ליטול שלו אין שומעין לו. ויעשה בכופר בחלקו יהא חייב. אחד שהפקיד לשנים כפר בו זה חייב כפר בו זה חייב.

דף כג, ב פרק ה הלכה א גמרא הפקיד להם שוה פרוטה לא נמצא מביא קרבן על חצי פרוטה. ומה כא אילו נשבע ונשבע ונשבע שמא אינו מביא קרבן על חצי פרוטה. תמן כל שבועה חלה על שוה פרוטה הכא אין שבועה חלה על שוה פרוטה. רבי לא ורבי יוחנן וריש לקיש תריהון אמרין לית כאן עדים כמי שיצא וידויו בשבעה למה משום שמצוין למות ושטר אינו מצוי לאבד הוי לית טעמא אלא משום שמצוין לשבח עדותן. תמן תנינן איכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן ועדים מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם. מתניתא בשאין יודע בעדים אתא מימר לך ואפי"י יודע בעידיו. א"ר יוסי ומתניתא אמרה כן היו שתי כיתי

עדים כפרה ראשונה ואח"כ כפרה שנייה שתיהן חייבות. ניחא ראשונה מתחייבת שנייה למה לאו משום שמצוין לשבח עדותן. וכחש בה ולא בו. בן עזאי אומר שלשה אבידות הן ביודע בה ובמוצאיה בה ולא במוצאיה לא בה ולא במוצאיה. ר' חוניה בשם רבי ירמיה כולהון לפטור. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוסי לית כן. רבי יוסי בעי ויהא כן הפטור.

דף כד, א פרק ה הלכה א גמרא א"ר מנא לית כן משלש אבידות ביודע בה ובמוצאיה בה ולא במוצאיה לא בה ולא במוצאיה. בה ובמוצאיה נן קיימין. אלא שמכחש בה ובמוצאיה במוצאיה ולא בה בה ולא במוצאיה. כיני מתניתא בה ובמוצאיה :

דף כד, א פרק ה הלכה ב משנה שבועת הפיקדון כיצד אמר לו תן לי פיקדון שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי או שאמר לו אין לך בידי משביעך אני ואמר אמן הרי זה חייב השביע עליו חמשה פעמים בין בפני בית דין בין שלא בפני בית דין וכפר חייב על כל אחת ואחת אמר רבי שמעון מה הטעם מפני שהוא יכול לחזור ולהודות :

דף כד, א פרק ה הלכה ב גמרא נפש נפש מה כאן מפי עצמו אף להלן מפי עצמו מה להלן מפי אחרים אף כאן מפי אחרים. רבי מאיר דריש גזרה שוה במקום שבאתה מה מפי עצמו שנאמר כאן חוץ לבית דין אף מפי עצמו שנאמר כאן חוץ לבית דין. ורבנן דרשי גזירה שוה כאמור בה מה מפי אחרים שנאמר להלן בבית דין אף מפי אחרים שנאמר כאן בבית דין. רבי ירמיה בעי קרוב מפי אחרים בשבועת הפיקדון מהו שיהא פטור נישמענה מן הדא הואיל ולא למדו מפי אחרים בשבועת הפיקדון אלא משבועת העדות מה להלן קרובין פטורין אף כאן קרובין פטורין. אמר רבי יוסי קרובין שכאן למידין מרחוקין שלהלן. רבי יודן קפודקייא בעי השביע עליו חמשה פעמים מפי אחרים חוץ לבית דין כלום הוא חייב על כולן אלא אחת. אמר רבי יוסי ולא מתניתא היא אמר רבי שמעון ומה טעם

מפני שיכולין לחזור ולהודות וכאן הואיל ואין יכולין לחזור

דף כד, ב פרק ה הלכה ב גמרא ולהודות אין חייבין אלא אחת. רבי ירמיה בעי השביע עליו חמשה פעמים מאחר דר"מ עביד מפי עצמו בב"ד מהו שיקבענו לקרבן ולחייבו על הראשונה בלא תביעה. ייבא כהדא מה את בא אחרינו שבועה שאין אנו יודעין לך עדות משלם קרן וחומש ומביא אשם בשתי סלעים. מה שאין כן בשבועת העדות. מפי אחרים בקרקעות מהו שיהא פטור מפי אחרים מהו שיהא חייב אשם בכסף שקלים:

דף כד, ב פרק ה הלכה ג משנה היו חמשה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פיקדון שיש לנו בידך שבועה שאין לכם בידי אינו חייב אלא אחת שבועה שאין לך בידי לא לך ולא לך חייב על כל אחת ואחת רבי אליעזר אומר עד שיאמר שבועה באחרונה רבי שמעון אומר עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד:

דף כד, ב פרק ה הלכה ג גמרא יכול אף בשבועת הפיקדון לא עשה המושבע כנשבע א"ר לעזר לית כאן אלא אף בשבועת הפיקדון נעשה המושבע כנשבע. א"ר יוחנן דברי רבי לעזר והוא שהזכיר שבועה תחילה וסוף. דברי חכמים הזכיר שבועה תחילה ולא הזכיר בסוף או הזכיר בסוף ולא הזכיר תחילה. על דעתין דרבנן מביא קרבן על כל אחת ואחת על דעתיה דרבי לעזר מביא קרבן אחד. הזכיר שבועה תחילה וסוף על דעתיה דרבנן מביא שני קרבנות על כל אחד ואחד על דעתיה דרבי לעזר מביא קרבן אחד על הכל. הזכיר שבועה בתחילה ולא הזכיר בסוף מה שתחול שבועה על האמצעיים. איתא חמי אילו הזכיר שבועה תחילה וסוף שמא הזכיר באמצעיים ותימר הלה והכן חלה. רבי יודן קפודקייא בעי שבועה חיטין ושעורין וכוסמין אין לך בידי מהו כמי שהזכיר שבועה תחילה וסוף מאחר שעל ידי זה ועל ידי זה שבועה מתקיימת

אינו חייב אלא אחת. אין לך בידי חטין ושעורין
וכוסמין שבועה

דף כה, א פרק ה הלכה ג גמרא כמי שהזכיר שבועה
תחילה וסוף מאחר שעל ידי זה ועל ידי זה שבועה
מתקיימת אינו חייב אלא אחת. אין בשבועת ביטוי
כן. שבועה שלא אוכל שלא אוכל שבועה על דעתין
דרבנן מביא קרבן על כל אחת ואחת על דעתיה דרבי
לעזר מביא אחד על הכל. אוף רבי לעזר מודה שאינו
אלא כמזרז עצמו מן האיסורין. לא אתייה דלא אמר
הוא לשעבר. שבועה שלא אכלתי שלא אכלתי שבועה
על דעתין דרבנן מביא שני קרבנות על כל אחת ואחת
על דעתיה דרבי לעזר מביא אחד בכל אחד ואחד. רבי
אבהו רבי ירמיה בעי אמר שבועה חיטין וחיטין אין לך
בידי מהו נישמעינה מן הדא לא ממקום פלוני ולא
ממקום פלוני חייב. אייר יוסי מקומות הרבה עשו
אותן במינין הרבה. אילו מר לא מאותו המקום ולא
מאותו המקום יאות. רבי חגיי בעי עשרה שבועות אין
לך בידי מהו רבי יוסי בעי שבועה שבועה אין לך בידי
מהו אייר יוסי נישמעינה מהדא שבועה שלא אוכל ככר
זו שבועה שלא אוכלינה ואכלה חייב אחת מפני
שהזכיר זו הא לא הזכיר זו חייב בכל אחת ואחת. אף
בשבועת ביטוי כן שבועה שאוכל נבילה ופת חטין ופת
שעורין ופת כוסמין מאחר שפטור על הנבילה פטור על
השאר:

דף כה, א פרק ה הלכה ד משנה תן לי פיקדון ותשומת
יד וגזל ואבידה שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי אינו
חייב אלא אחת שבועה שאין לך בידי פיקדון ותשומת
יד וגזל ואבידה חייב על כל אחת ואחת תן לי חטים
ושעורין וכוסמין שיש לי בידך שבועה שאין לך בידי
אינו חייב אלא אחת שבועה שאין לך בידי חטין
ושעורין וכוסמין חייב על כל אחת ואחת ר"מ אומר
אפילו אמר חיטה ושעורה וכוסמת חייב על כל אחת
ואחת:

דף כה, א פרק ה הלכה ד גמרא אמר רבי יוחנן דברי רבי שמעון נמצא שאין בידו חטים פטור בשאר א"ר בא

דף כה, ב פרק ה הלכה ד גמרא אף ר' יסא מודה בה. נמצא שיש בידו חטין מהו שתחול שבועה בשאר המינין חברייה אמרי לא חלה רבי זירא אמר חלה א"ר יעקב בר אחא מתניתא מסייעה למה דאמרי חברייה אשה שאמרה הריני גזירה ושמעה חבירתה ואמרה ואני ושמע בעל הראשונה והפר לה הראשונה מותרת והשנייה אסורה אם אמרה לא נתכוונתי להיות אלא כמותה שתיהן מותרות. מפני שאמרה לא נתכוונתי אלא להיות כמותה וכיוצא בה הא אם לא אמרה להיות כמותה וכיוצא בה הראשונה מותרת והשנייה אסורה. מה אם תמן שאין שם עיקר שבועה את מר חלה כאן שיש עיקר שבועה לא כל שכן שתחול. ומאי דא דאמר רבי יוחנן דברי רבי שמעון נמצא שאין בידו חטין פטור בשאר במתפיס באומר שעורין יהו כחיטין כוסמין יהו כחיטין. פשיטא דא מילתא לא היפר לה בעל הראשונה ועמדה בנדרה לוקה. שנייה מהו אמר רבי יוסי מאחר שזו לוקה זו לוקה. א"ר יודן ותניי בית דין הוא ותיעשה שנייה כאומרת הריני נזירה שלשים יום. רבי שמעון כדעתיה דאמר במגבה הדבר תלוי.

דף כו, א פרק ה הלכה ד גמרא א"ר יוחנן דברי רבי יודן נכללין בקרבן אחד ונפרטין בשלשה קרבנות. היך עבידא פרוטה חיטין פרוטה שעורין ופרוטה כוסמין נכללין בקרבן אחד נפרטין לשלשה קרבנות. פרוטה שליש חיטין פרוטה שליש שעורין פרוטה שליש כוסמין מהו שיצטרפו כולן. איתא חמי אילו היו בידו כמה מינין בפרוטה אפילו כן נכללין ונפרטין. ליי דא מילה לחייבו בקרבן. היו בידו ארבע מינין שני מינין בפרוטה שני מינין בשני פרוטות אפילו כן נכללין ונפרטין. דא"ר יוחנן בשם רבי ינאי ושואל אני בשלום פלוני חזקה לכל חתם שואל אני בשלום פלוני לא חתם אלא בשאילת שלום. ריש לקיש אמר שואל אני בשלום פלוני חזקה לכל חתם. אי זהו כלל רבי יוחנן אמר איש

פלוני מגרש פלנית ופלוני פלנית. אי זהו כלל ריש לקיש
אמר אנו פלוני ופלוני מגרשין נשינו ממקום פלוני. א"ר
זירא מודה רבי יוחנן שאם הזכיר גירושין כל אחת
ואחת שצריך ליתן טפוס ועדים לכל אחד ואחד.

דף כו,ב פרק ה הלכה ד גמרא חייליה דרבי יוחנן
מהדא שאיני נהנה לזה קרבן לזה קרבן צריכין פתח
לכל אחד ואחד. א"ר יוסי מתניתא מסייעה לרבי יוחנן
היה כותב טפוס לכל אחד ואחד ועדים למטה את
שהעדים ניקרין עמו כשר. שמואל אמר פרט ר"מ כלל
לרבי יהודה פרט רבי יהודה כלל לר"מ. רבי שמואל
בשם רבי זירא מיליהון דרבנן אמרין שאין פרטו של
ר"מ כללו של ר' יהודה. דמר רבי יוחנן בשם רבי ינאי
ושואל אני בשלום פלוני חזקה לכל חתם שואל אני
בשלום פלוני לא חתם אלא בשאילת שלום. אם אומר
את פרט ר"מ כלל לרבי יהודה אמר שואל אני בשלום
פלוני חזקה לכל חתם. א"ר יוסי מתניתא אמרה שאין
פרטו של רבי יהודה כללו של רבי מאיר דתנינן ר"מ
אומר אפילו אמר חיטה ושעורה וכוסמת חייב בכל
אחת ואחת. ולית אינש אמר אפילו אלא מכלל דמודה
בקדמיתה. א"ר חנינא על דעתיה דר"מ בין שאמר
חיטין ושעורין וכוסמין בין שאמר חיטין ושעורין
כוסמין כלל ופרט הוא. על דעתיה דר' יהודה אם אמר
חיטין ושעורין וכוסמין כלל ופרט הוא אם אמר חיטין
שעורין כוסמין כלל שאין עמו פרט:

דף כו,ב פרק ה הלכה ה משנה אנסתה ופיתית את
בתי והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי משביעך אני
ואמר אמן חייב ור' שמעון פוטר שאינו משלם קנס על
פי עצמו אמרו לו אף על פי שאינו משלם קנס על פי
עצמו

דף כז,א פרק ה הלכה ה משנה משלם בושת ופגם על
פי עצמו:

דף כז,א פרק ה הלכה ה גמרא רבי זירא רבי יסא בשם רבי יוחנן דברי ר"ש עיקר תביעה קנס לדברי חכמים לאו. א"ר אילא דברי ר"ש בתובעו קנס בושת ופגם דברי חכמים בתובעו בושת ופגם וקנס רבנין אמרין דברי ר"ש בתבעו שלשה דברים דברי חכמים בתבעו דבר אחד. רבי זירא בעא קומי רבי יסא בפירוש שמעת מרבי יוחנן או ממילתיה. א"ר יוסי דסבר כרבנן. א"ר מנא ואפילו דו סבר כרבי אילא דברי ר"ש בתבעו דבר אחד ברם הכא בתובעו שלשה דברים. אין לי אלא דברים שאינו משלם עליהן את הקרן מניין תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה האונס והמפתה והמוציא שם רע ת"ל מכל אשר ישבע עליו לשקר. למוציא שם רע לאו קנס הוא א"ר ירמיה ר"ש היא דאמר במגבה הדבר תלוי:

דף כז,א פרק ה הלכה ו משנה גנבת את שורי והוא אומר לא גנבתי משביעך אני ואמר אמן חייב גנבתי אבל לא טבחתי ולא מכרתי משביעך אני ואמר אמן פטור המית שורך את שורי והוא אומר לא המית משביעך אני ואמר אמן חייב

דף כז,ב פרק ה הלכה ו משנה המית שורך את עבדי והוא אומר לא המית משביעך אני ואמר אמן פטור אמר לו חבירו חבלתה בי ועשית בי חבורה והוא אומר לא חבלתי ולא עשיתי משביעך אני ואמר אמן חייב אמר לא עבדו היפלתה את שני וסימיתה את עיני והוא אומר לא היפלתי ולא סימיתי משביעך אני ואמר אמן פטור זה הכלל כל המשלם על פי עצמו חייב ושאינו משלם על פי עצמו פטור:

דף כז,ב פרק ה הלכה ו גמרא רבי יצחק שאל מהו שישלים דמי העבד מפיו. ומה צריכה ליה. כל שלשים קנס או יותר בדמיו קנס. אין תימר כל שלשים קנס אין משלם אין תימר יותר בדמיו קנס משלם. תמן תנינן המית שורך עבדי והוא אומר לא המית משביעך אני ואמר אמן פטור. א"ר חגיי קומי ר' יוסי תיפתר

שהמית עבד מוכה שחין. א"ל ומורד בתריה המית שורך בני והוא אומר לא המית משביעך אני ואמר אמן חייב. ופתרה במוכה שחין ויהא פטור לית יכיל דתנינן המית בן חורין נותן שוייו. א"ר עזרה קומי רבי מנא תיפתר כמאן דמר ונתן פדיון נפשו של ניזק. א"ל אין כמאן דמר ונתן פדיון נפשו של ניזק כולו קנס. מהו שיאמר לו צא ידי שמים נישמעינה מן הדא מעשה ברבן גמליאל שהפיל שן טבי עבדו אתא גבי רבי יהושע א"ל טבי עבדי מצאתי עילה לשחררו אמר לית בידך ואין קנסות אלא בעדים ובבית דין הדא אמרה שאין אומרים לו צא ידי שמים. ר' גמליאל בי ר' אילעאי בעא קומי ר' מנא רבן גמליאל כמאן דאמר מותר לשחרר. אמר ליה גרמה אמרה שאסור לשחרר דלא כן היה לו לשחררו משעה ראשונה:

מסכת שבועות פרק ו

דף כז, ב פרק ו הלכה א משנה שבועת הדיינין הטענה שתי כסף וההודייה בשוה פרוטה ואם אין ההודייה מן הטענה פטור כיצד שתי כסף לי בידך אין לך בידי אלא פרוטה פטור שתי כסף ופרוטה יש לי בידך אין לך בידי אלא פרוטה חייב מנה לי בידך אין לך בידי פטור מנה לי בידך אין לך בידי אלא חמשים דינר חייב מנה לאבא בידך אין לך בידי אלא חמשים פטור מפני שהוא כמשיב אבידה:

דף כז, ב פרק ו הלכה א גמרא הטענה בית שמאי אומרים מעה כסף ובית הלל אומרים שתי מעין.

דף כח, א פרק ו הלכה א גמרא מחלפה שיטתין דבית שמאי תמן אמר כסף דינר והכא אמר כסף מעה. מחלפין שיטתין דבית הלל תמן אמר כסף פרוטה והכא אמר כסף תרין מעין. רבי יעקב בר אחא בשם רבי חנינה בית שמאי אומרים מתחילת מכירת העבריה מה תחילת מכירתה בדינר אף קידושיה בדינר ובית

הלל למידין מסוף גירועיה מה סוף גירועיה בפרוטה אף קידושיה בפרוטה. ומה טעמא דבית שמאי ויצאה חנם אין כסף וכי אין אנו יודעין שאין כסף מה ת"ל כסף מיכן שנמכרת יותר מכסף וכמה היא יותר מכסף דינר. או כסף פרוטה יותר מכסף שתי פרוטות. סוף מטבע כסף מעה. ותהא מעה רבי אבין בשם רבי יודה בר פזי שאם ביקשה למיגרע מגרעת מעה בכל שנה ויוצאה. ותגרע בפרוטה א"ר אבין הגע עצמך שאם ביקשה ליגרע מתחילת השנה הששית. מה תחילת השנה הששית גירועיה בפרוטה אף קידושיה בפרוטה. אלא תחילת גירועיה מעה וסוף גירועיה בפרוטה. ומה טעמא דבית הלל ממה שסוף גירועיה בפרוטה את יודע שקידושיה בפרוטה. הגע עצמך שאם נשתייר שם שוה פרוטה שמא אינה מגרעתו ויוצא כשם שסוף גירועיה בפרוטה כך קידושיה בפרוטה. מחלפה שיטתהון דבית הלל כי יתן איש אל רעהו וגוי אם ללמד שאין ב"ד נזקקין לפחות משהו פרוטה כבר כתיב לאשמה בה פרט לפחות מפרוטה מיכן שיש כאן יותר מכסף וכמה הוא שתי מעין. או כסף פרוטה יתר מכסף ב' פרוטות. סוף מטבע כסף מעה. ותהא מעה. או כלים מה כלים שנים אף כסף שנים. ומה מקיין דבית שמאי או כלים כהדא דתני ר' נתן או כלים להביא כלי חרס שמואל אמר טענו שני מחטין והודה לו באחת מהן חייב אמר רבי חיננא והן שיהו יפות שתי פרוטות שיהא הטענה פרוטה וההודייה פרוטה אתיא כב"ש דלא ילפי כסף מכלי. ברם כב"ה דילפי כסף מכלים מה כלים שנים אף כסף שנים ודכוותה מה כסף שתי מעין אף כלים שתי מעין. רבי בא רב יהודה בשם שמואל כל ששנים מחייבין אותו ממון עד אחד זוקקו לשבועה. והרי שנים

דף כח, ב פרק ו הלכה א גמרא מחייבין אותו קרקע שנייא היא שאין נשבעין בקרקעות. והרי שנים מחייבין אותו קנס שנייא היא שאין נשבעין בקנס. והרי שנים מחייבין אותו פרוטה וכן היא דתנינן

שבועת הדיינין הטענה שתי כסף וההודייה שוה פרוטה. מתניי בשנשבע מפיו מה דמר רבי שמואל בנשבע מפי אחרים. רב חסדא וחבורתיה פליגי שבועת הדיינין כל שבועת הדיינין. לא שנייה בין מפיו בין מפי אחרים לעולם אינו חייב עד שתהא הטענה וההודייה שוה פרוטה. רבי יוחנן אמר הטעון לחבירו טענת גנב אינו חייב עד שיוודה מקצת וכל חברוי פליגין עלוי. מה מקיימין כל חברוי כי הוא זה בטוענו ממון. אם טוענו ממון בדא ישלם שנים לרעהו. ועירובי פרשיו יש כאן. אייר זירא אינו חייב עד שיהא בכפירה שתי כסף חוץ מההודייה אתיא כחברוי דרבי יוחנן מנה לי בידך אין לך בידי פטור. אפיי כמה לי בידך אין לך בידי פטור. אלא כיני מנה לי בידך אין לך בידי אלא פרוטה חייב. רב ורבי יוחנן תרויהון אמרין והוא שהלווהו בעדים אבל אם הלווהו שלא בעדים יכול מימר ליה הלויתני ונתתי לך מחצה. אמר רבי יודן

דף כט, א פרק ו הלכה א גמרא אין אומר בממון מאחר מאחר דיכיל למימר ליה לא הלויתני ויכיל מימר ליה הלויתני ונתתי לך חציים. מתניי פליגא ברבי יוחנן מנה לי בידך אמר לו הין למחר אמר לו תניהו לי נתתיו לך פטור אין לך בידי חייב. מנה לי בידך אין לך בידי אסי אמר המלוה לחבירו לא יפרענו אלא בעדים. אייר אבין מילתיה דאסי המלוה לחבירו בעדים לא יחזיר לו אלא בעדים. מתניתא פליגא עלוי מנה לי בידך אמר לו הין למחר אמר לו תניהו לי נתתיו לך פטור אין לך בידי חייב:

דף כט, א פרק ו הלכה ב משנה מנה לי בידך אמר לו הן ולמחר אמר תניהו לי נתתיו לך פטור אין לך בידי חייב מנה לי בידך אמר לו הין אל תתניהו אלא בפני עדים למחר אמר לו תניהו לי אמר לו נתתיו לך חייב מפני שהוא צריך לו ליתנם בפני עדים:

דף כט, א פרק ו הלכה ב גמרא אייר בון דרך בני אדם להלוות לחביריהן שלא בעדי ולתובעו בעדים. מנה לי

בידך אמר לו הין אל תתניהו לי אלא בפני פלוני ופלוני למחר אמר לו תניהו לי נתתיו לך חייב שצריך להחזיר לו בעדים. הגע עצמך דא"ל נתתיו לך בעדים. תני בר קפרא במעמד פלוני ופלוני הגע עצמך דא"ל במעמד פלוני ופלוני. רבי בא רב המנונא רב אדא בר אהבה בשם רב מעשה בא לפני רבי ואמר יבואו פלוני ופלוני. הרי שבא בשטר ובחזקה רבי אומר ידון בשטר רשב"ג אומר ידון בחזקה. רבי זעירא בשם רב ירמיה מעשה בא לפני ר' יהודה כרבן שמעון בן גמליאל. ר' ירמיה בעי קמי ר' זירא מה מחלפה שיטתיה דרבי תמן אמר ידון בשטר וכא אמר ידון בחזקה נימר עד דלא יחזור ביה. ואפילו תימר

דף כט, ב פרק ו הלכה ב גמרא מדחזר ביה לא ביקש רבי אלא לעמוד על אמיתן של דברים. המחזיק מחמת אונו ונמצאת פסולה אינה חזקה. רבי ירמיה אמר במחלוקת רבי שמואל א"ר זירא ר' יעקב בר אחא בשם ר' אבינא דברי הכל היא. א"ר יוסי תמן בבא בשטר ובחזקה הכא בבא בשטר א"ר יודן תמן בבא בשתי כיתי עדים הכא בכופר בראיותיו. ר' מרינוס הוה ערב לכלתיה והווי דיינין קמי רבי חמא אבי בר קפרא ור' הושעיה מדהודה א"ל יהבית. שאלון לרבי חייה רובה שאל ר' חייה לרבי. המתחייב בב"ד לא כל הימינו. מאי לא כל הימינו רבי אבהו בשם רבי יוחנן אם מעצמו משלם נאמן לומר נתתי ואם מפי אחרים לא כל הימינו. רבי בון בר כהנא אמר אף בשבועות כן מהו אף בשבועות כן רבי אבהו בשם רב יוחנן אם מעצמו נשבע נאמן לומר נשבעתי אם מפי אחרים לא כל הימינו :

דף כט, ב פרק ו הלכה ג משנה ליטרא זהב לי בידך אין לך בידי אלא ליטרא כסף פטור דינר זהב לי בידך אין לך בידי אלא דינר כסף וטריסין ופונדיון ופרוטה חייב שהכל מין מטבע אחד :

דף כט, ב פרק ו הלכה ג גמרא שמונה של זהב יש לי בכיס ונמצאו שמונה דינרי זהב או חמשים סלע ונמצאו מאתים דינר או מאתים דינר ונמצאו חמשים סלע הרי אילו חולין. שמונה דינרי זהב יש לי בכיס ונמצאו חמשים סלע או מאתים דינר ונמצאו חמשים סלע הרי אילו שני.

דף ל, א פרק ו הלכה ג גמרא ליטרא זהב לי בידך אין לך בידי אלא ליטרא כסף פטור דינר זהב יש לי בידך אין לך בידי אלא דינר כסף א"ר יעקב בר אבינא בקדמיתא הוינן אמרין דינר זהב פרוטרוט דינרי זהב אינן פרוטרוט. אילו מר דינרי זהב זהוב יאות. אשכח תני דינר זהוב זהב פטור :

דף ל, א פרק ו הלכה ד משנה כור תבואה לי בידך אין לך בידי אלא לתך קטנית פטור כור פירות לי בידך אין לך בידי אלא קטנית חייב שהקטנית בכלל הפירות טענו חטים והודה לו בשעורים פטור ור"ג מחייב הטוען לחבירו בכדי שמן והודה לו בקנקנים אדמון אומר הואיל והודה מן הטענה ישבע וחכמים אומרים אין הודייה מן הטענה אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון טענו כלים וקרקעות הודה בכלים וכפר בקרקעות טענו כלים וקרקעות וכפר בכלים פטור הודה במקצת הקרקעות פטור במקצת הכלים חייב שהנכסים שאין להן אחריות זוקקין את הנכסים שיש להן אחריות לישבע עליהן :

דף ל, א פרק ו הלכה ד גמרא ר' אמי בשם ר' יוחנן מתניי בטענו חיטים והודה לו בשעורי' אבל טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי הכל פטור. א"ר אבהו בהדא דרבי אמי מאי דא דתנינן רבן גמליאל מחייב. בא להודיעך כח רבן גמליאל עד היכן מחייב. רבי חייה בשם רבי יוחנן לא סוף דבר בטענו חטים והודה לו בשעורים אבל אם טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי חכמים פטור. ריש לקיש אמר לא יהא דבר בשטענו שני מינין והודה לו באחד

מהן אבל אם טענו חטים והודה לו בשעורים דברי הכל חייב. כהדא דריש לקיש. חד בר נש אזל בעי מידון קמי רב דהוה מטען לחבריה חטין שעורין וכוסמין אמר ליה רב המתן עד דיגלגל עלך כל דבעי ובסופא תישתבע על כולן. אמר רבי אבהו כך משיב ריש לקיש לרבי יוחנן על דעתך דאת מר טענו שני מינין והודה לו באחד מהן דברי חכמים פטור והתנינן טענו חטים וקרקעות והודה לו בכלים וכפר בקרקעות בקרקעות וכפר בכלים כלים וכלים חייב כלים וקרקעות לא כ"ש.

דף ל,ב פרק ו הלכה ד גמרא אמר ליה לזוקקו לשבועה דו מתניתא שהנכסים שיש להן אחריות זוקקין הנכסים שאין להן אחריות לישבע עליהן. ואפילו על דריש לקיש לית היא פליגא דתנינן הטוען לחבירו כדי שמן והודה לו בקנקנים. מה נן קיימין אם בשטענו קנקנים ושמן כל עמא מודיי שיש הודייה מהטענה אם בשטענו קנקנים ולא הודה בשמן כל עמא מודו שאין הודייה מהטענה. רבי זירא ור' אבהו בשם שמואל בשטענו קנקנים ושמן אהן אמר קנקנים ולא שמן ואהן אמר שמן ולא קנקנים. קנקנים ולא שמן שמן ולא קנקנים. רבי לעזר בשם ר' אבין מפיק לישנא מחצין דמשח. וישאלוניה בהוא דאישתתק. כיני מתניתא כפר במקצת קרקעות חייב במקצת כלים פטור:

דף לא,א פרק ו הלכה ה משנה אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן ואין משביעין את הקטן אבל נשבעין לקטן ולהקדש:

דף לא,א פרק ו הלכה ה גמרא כתיב כי יתן איש אל רעהו פרט לקטן. עד כדון כשנתן לו קטן ותבעו קטן נתן לו קטן ותבעו גדול תלמוד לומר רעהו עד שיהא נתינתו ותביעתו שוין. א"ר בא בר ממל לית הדא פשיטא על דרבי יוחנן דאמר הטעון לחבירו טענת גנב באבידה חייב איכן אבידתי אמר לו נגנבה. א"ר בא תיפתר שאמר לו עד שאת קטן תבעתני ונפטרתי

משבועתך. שבועת ה' תהיה בין שניהם להוציא היורש. רבי אילא בשם רבי יסא ביורשיו היא מתניי בין שניהם אינה זזה מבין שניהם לעולם אם המשביע משביע לשקר סוף לצאת עליו אם הנשבע נשבע לשקר סוף לצאת עליו. מאי טעמא הוצאתיה נאם ה' צבאות ובאה אל בית הגנב ואל בית הנשבע בשמי לשקר וגו'. א"ר שמואל בר נחמן מלאכי חבלה אין להן קפיצין ומה טעמא משוט בארץ ומתהלך בה ברס הכא וכלתו את עציו ואת אבניו. בא וראה דברים שאין האש שורפן שבועת שוא מכלתן ר' יונה אמר על שקר ר' יוסי אומר אף על האמת. חגיי דריש כהדא דר' יוסי עובדא הוה בחדא איתא דאזלת מיערוך גב חבירתה והוה קטיר בשיטיה דקולסיתה תרין דינרין נפלו לה ואיערכו גו עיגולא

דף לא,ב פרק ו הלכה ה גמרא הפכת בעייתא להו גו ביתא ולא אשכחתון. חזרת לגבה אמרה לה הבי לי ב' דינרין דנפיל לי גו ביתיך אמרה לה לא ידענא אי ידעה בהו תיקבור ברה קברתיה. מי עלון מיקבריא שמעת קלא אמרה אילולא דהות ידעה בהון לא קברתיה. אמרה אין ידעה בהון היא איתא תקבור ברא חורנה קברתיה. עלין מנחמתא וקצון חד עיגול ואשכחון תרין דינרייא עריכין גו עיגולא הדא מילת' אמרה בין זכיי בין חייב לשבועה לא תיעול:

דף לא,ב פרק ו הלכה ו משנה אילו דברים שאין נשבעין עליהן העבדים והשטרות והקרקעות וההקדשות אין בהן לא תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה שומר חנם אינו נשבע נושא שכר אינו משלם ר"ש אומר דברים שהוא חייב באחריותן נשבעין עליהן ושאינו חייב באחריותן אין נשבעין עליהן ר"מ אומר יש דברים שהן כקרקע ואינן כקרקע ואין חכמים מודין לו כיצד אמר עשר גפנים טעונות מסרתי לך והלה אומר אינן אלא חמש רבי מאיר מחייב וחכמי אומרין כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע:

דף לא,ב פרק ו הלכה ו גמרא עבר ונשבע רבי יוחנן אמר מביא קרבן על השבועה ר' לעזר אומר אינו מביא. א"ר אבין בר חייה כן משיב רבי יוחנן לרבי לעזר לא אם אמרת בשבועת העדות שנוהגת בעבדים ובשטרות ובקרקעות תאמר בשבועת הפקדון שאינה נוהגת בעבדים ובשטרות ובקרקעות. ושבועת העדות לאו בב"ד ובית דין מוסרין שבועה לחשוד. אלא בשעבר ונשבע ותימר מביא קרבן על השבועה וכא עבר ונשבע מביא קרבן על השבועה. ואית דבעי נישמענה מהדא חמור או שור או שה מה אילו מיוחדין שיש בהן שבר ושבוייה ומתה יצאו קרקעות שאין בה שבר ושבוייה ומתה אוציא קרקע ולא אוציא עבדים.

דף לב,א פרק ו הלכה ו גמרא מה אילו מיוחדין שיש להן קנס יצאו עבדים שאין להן קנס. אוציא עבדים ולא אוציא שטרות שיש להן קנס. מה אילו מיוחדין שיש להן אונאה יצאו שטרות שאין להן אונאה מיכן אמרו המוכר שטרות לבסס יש לו אונאה. ר' ישמעאל דרש או נפש כי תשבע כלל להרע או להיטיב פרט לכל אשר יבטא חזר וכלל כלל ופרט וכלל אין אתה דן אלא כעין הפרט. מה הפרט בתביעת ממון ולעצמו ומוציא בדין ויש לו דמיו ודמיו קצובין ובמטלטלין ופטור על העונש ועל הקנס. בתביעת ממון פרט לאומר לחבירו תן לי מאתים זוזים שאמרת ליתן לי ולא נתתה. לעצמו פרט לאומר לחבירו קיללתני וביישתני שפטור. ומוציא בדין פרט לאומר לחבירו אנסת ופיתית בת פלוני. ויש לו דמים פרט לשטרות. ודמיו קצובין פרט לעבדים. ובמטלטלין פרט לקרקעות. ופטור על העונש פרט לאומר לחבירו הדלקת גדישי בשבת שפטור. ופטור על הקנס פרט לתשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמשה שהן קנס. המקרע שטרות חבירו חוץ מדעתו רבי חנניה ורבי מנא חד אמר חייב וחד אמר פטור. מאן דאמר חייב משום קנס ומאן דאמר פטור כסותם פי עידי חבירו. ודא ארמלתא דתפשה שטרייא כאינש דצייר

פומהון דשהדייא דלא ישהדון. אמר רבי אמי אילין דכתבין על מנת שיש לי רשות לגבות ממטלטלין לא גבי. א"ר מנא אין כתב ומר אף ע"ג דלית בי דינא יהיב גבי. ר"ש אומר אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלין שחייב באחריותן קורא אני בהן וכחש בעמיתו ושאין חייב באחריותן קורא אני בהן בה' וכחש. רב הונא אמר אחד קדשין כשירין ואחד קדשי פסולין שחייב באחריותן אע"פ שהן לה' קורא אני בהן וכחש בעמיתו בפיקדון ושאין חייב באחריותן קורא אני בהן בה' וכחש ולא בעמיתו כחש:

דף לב, א פרק ו הלכה ז משנה אין נשבעין אלא על דבר שהוא במידה ובמשקל ובמיניין כיצד אמר לו בית מלא מסרתי לך כיס מלא מסרתי לך והלה אומר איני יודע אלא מה שהינחת אתה נוטל פטור זה אומר עד הזיז וזה אומר עד החלון חייב:

דף לב, א פרק ו הלכה ז גמרא א"ר חנינה זה אומר מגורה גדולה וזה אומר מגורה קטנה חייב. דתנן אין נשבעין אלא על דבר שבמדה ושבמשקל ושבמיניין. א"ר בא בר ממל תיפותר במנורה של חליות

דף לב, ב פרק ו הלכה ז גמרא זה אומר אזור גדול וזה אומר קטון. תני רבי חייה ולא ידעין מה תני. אין תימר חייב מתניי פליגא דתנן אין נשבעין אלא על דבר שבמידה ושבמשקל ושבמיניין אין תימר פטור מתניי פליגא דתנן זה אומר גדול וזה אומר קטן יישבע המוכר שהקטן מכר. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע יחלוקו:

דף לב, ב פרק ו הלכה ח משנה המלוה את חבירו על המשכון ואבד המשכון אמר לו סלע הלוייתך עליו ושקל היה שוה והלה אומר סלע הלוייתני עליו וסלע היה שוה פטור סלע הלוייתך עליו ושקל היה שוה והלה אומר לא כי אלא סלע הלוייתני עליו ושלשה דינרין היה שוה חייב סלע הלוייתני עליו ושתים היה שוה והלה

אומר סלע הלויתך עליו וסלע היה שוה פטור סלע הלויתני עליו ושתים היה שוה והלה אומר לא כי אלא סלע הלויתך עליו וחמשה דינר היה שוה חייב מי הוא הנשבע מי שהפקדון אצלו שמא יישבע זה ויוציא הלה את הפיקדון :

דף לב, ב פרק ו הלכה ח גמרא א"ר יוחנן נאמן המלוה לומר עד כדי המשכון הלויתך. מתניתא אמרה אף הלוה נאמן דתנינן סלע הלויתך עליו ושקל היה שוה והלה אומר לא כי אלא סלע הלויתני עליו וסלע היה שוה פטור. חד בר נש קם עם חבריה בשוקא א"ל תרין דינרין לי בידך ומושכונך שוי תרין דינרין. א"ל חד דינר נא בעי למיתן לך ומשכוני טבל תרין דינרין אתא עובדא קומי דייני נהרדעא אמרי כיון דכל עמא מודו דמשכונא טב תרין דינרין אוחרנא ייתי עלוי שהדי. ולא שמע דמר רבי יוחנן נאמן המלוה עד כדי משכונו. חד בר נש קם עם חבריה בשוקא ואריס סבינתיה אמר לית הדין סדינא נפיק מן ידי עד דתתן לי מה דאית לי בידך. אתא לקמיה שמואל א"ל הב ליה סבינתיה וזיל דון עימיה. מה שמואל כדייני דנהרדעא. אמר תמן הוחזק המשכון בידו הכא לא הוחזק המשכון בידו.

דף לג, א פרק ו הלכה ח גמרא שמואל אמר שאין השבועה זזה מביניהון אם ישבע המלוה הרי זה נשבע ונוטל ואם ישבע הלוה מוציא הלה את הפקדון. מי הוא הנשבע מי שהפקדון אצלו. רב וריש לקיש אמרי על רישא סלע הלויתני עליו ושתים היה שוה והלה אומר לא כי אלא סלע הלויתך וסלע היה שוה פטור: סלע הלויתני עליו כו'. והלה אומר לא כי אלא סלע הלויתך וסלע היה שוה פטור: סלע הלויתני עליו כו'. והלה אומר איני יודע. ר' בא רב הונא בשם רב אמר אנת לית ידע אהן ידע. רבי יהושע דיומא בעא קומי רבי יונה תמן את אמר לית את ידע אהן ידע וכא את מר הכין. תמן יש חילול שבועה הכא לית חילול

שבועה :

מסכת שבועות פרק ז

דף לג, א פרק ז הלכה א משנה כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין אילו נשבעין ונוטלין השכיר הנגזל והנחבל ושכנגדו חשוד על השבועה והחנווני על פינקסו

דף לג, ב פרק ז הלכה א משנה השכיר כיצד אמר לו תן לי שכרי שיש לי בידך הוא אומר נתתי והלה אומר לא נטלתי הרי זה נשבע ונוטל רבי יהודה אומר עד שיהא שם מקצת הודייה אמר לו תן לי שכרי חמשים דינר שיש לי בידך והוא אומר התקבלתה מהם דינר זהב :

דף לג, ב פרק ז הלכה א גמרא ממשמע שנאמר שבועת ה' תהיה בין שניהם אין אנו יודעין שאם לא ישבע ישלם מה ת"ל ולקח בעליו ולא ישלם אלא מכיון שקיבלו בעלים שבועה הוא פטור מלשלם. רבי חגיי בעא קומי רבי יוסי ולמה לי כרבי מאיר אפילו כרבנן. לא א"ר אסי בשם רבי יוחנן דברי רבי מאיר ממשמע לאו אתה שומע הן ולקח בעליו ולא ישלם הא אם לא ישבע ישלם. תני רבי חייה מתנה שומר חנם ושומר שכר להיות כשואל. א"ר חנינה הכל מודין בלשון תורה ממשמע לאו אתה שומע הין מה פליגין בלשון בני אדם. אמר ר' אבין על ידי שבעל הבית עסקיו מרובין תיקנו בשכיר ליטול ודכוותה תיקנו בבעל הבית שאם עבר זמנו שלא ישבע ויטול. תני ר' חייה

דף לד, א פרק ז הלכה א גמרא אם יש עדים שתבעו בזמנו אפילו לאחר שנה נשבע ונוטל א"ר יוסי אין לו אלא אותו היום בלבד. רבי יונה אמר אתפלגון רבי יוסי בי רבי חנינה וריש לקיש חד אמר תבעו ביום אין לו אלא יום לילה אין לו אלא לילה וחרנה אמר בשתבעו ואמר נתתי אבל אם אמר לא אתן חזקה נתן. ולא

ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא ממה דמר ר' חמא בר עוקבה בשם ריש לקיש תבעו ביום אין לו אלא יום לילה אין לו אלא לילה. הוי רבי יוסי בר חנינה דאמר בשתבעו ואמר נתתי אבל אמר לו אתן חזקן נתן. א"ר מנא פעמים שתבעו אחר זמן ונעשה בתוך זמנו. היך עבידא תבעו ואמר לו לא אמר לך מאותו היום נתתי אותו היום נעשה כמי שהוא אתמול נותן לו שיעור אחד. הקדים לו שכרו בדא נשבע ונוטל. היה המשכון בידו בדא נוטל בלא שבועה. היה עבד. וב"ד מוסרין שבועה לעבד. היה חשוד ובית דין מוסרין שבועה לחשוד.

דף לד, ב פרק ז הלכה א גמרא היו שניהן חשודין תפלוגתא דרבי מאיר ורבי יוסי. היו שניהן חשודין חזרה שבועה למקומה דברי רבי יוסי רבי מאיר אומר יחלוקו. פשיטא מת בעל הבית השכיר נשבע ליורשיו ואפילו מת השכיר יורשיו נשבעין ליורשי בעל הבית. כלום תיקנו אלא בשכיר שמא ביורשיו. א"ר לעזר כשתבעו בעדים יכיל מימר ליה נתתי לך שכרך. א"ר יוחנן אין אומר בממון מאחר מאחר דיכיל מימר ליה לא שכרתיך יכיל מימר ליה שכרתיך ונתתי לך שכרך. מתניתא פליגא על רבי לעזר במה דברים אמורים בשזה אומר נתתי וזה אומר לא נטלתי נתתי לך שכרך והוא אומר לא נטלתי. שכרתיני והוא אומר לא שכרתיך המוציא מחבירו עליו הראייה. וקשיא על דרבי לעזר אם באומר בעדים שכרתיני והלה אומר לא שכרתיך. רבי בא קרתיגנא בעי יום אחד עשית עמי ונתתי לך והלה אומר בי ימים עשיתי עמך ולא נתת לי כלום. פשיטא יום ראשון נוטל בלא שבועה שנייה תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי לעזר. סלע אחד פסקתי לך ונתתיה לך והלה אומר שני סלעים פסקתה לי ולא נתתה לי כלום. פשיטא סלע ראשונה נוטל בלא שבועה

דף לה, א פרק ז הלכה א גמרא שנייה תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי לעזר. רב הונא אמר אם בשנשבע הביא עדים היתה עומדת באבוס כבר גזלתו

שבועה. מתניתא פליגא על רב הונא איכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן ועדים מעידין שאכלו משלם הקרן הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם. מתניתא בשאכלו ואח"כ נשבע לו ממה דמר רב הונא בשנשבע לו ואחרי כן אכלו. מחלפה שיטתיה דרבי יהודה תמן אמר אפילו לא ידע והכא אמר עד שידע. תמן על ידי שאינו כעין שבועת תורה אפילו שבועת תורה לא ידע

דף לה, ב פרק ז הלכה א גמרא ברם הכא ע"י שהן כעין שבועת תורה. מהו לגלגל שבועת תורה על שבועת תורה. נישמעינה מן הדא מגלגלין שבועת תורה על שבועת תורה שבועת תקנה על שבועת תקנה שבועת תורה על שבועת תקנה שבועת תקנה על שבועת תורה. תמן זה נשבע ואינו משלם ברם הכא זה נשבע ונוטל וזה נשבע ואינו משלם:

דף לה, ב פרק ז הלכה ב משנה הנגזל כיצד היו מעידין אותו שנכנס לתוך ביתו ומישכנו שלא ברשות אמר לו תן לי כיליי שנטלתה והוא אומר לא נטלתי ה"ז נשבע ונוטל ר' יהודה אומר עד שיהא שם מקצת הודייה כיצד אמר לו שני כיליי נטלתה והוא אומר לא נטלתי אלא אחת:

דף לה, ב פרק ז הלכה ב גמרא לתוך ביתו לא לתוך חצירו למשכנו לא משום דבר אחר. אמר רבי יצחק ובלבד בעדים. נכנסו שנים למשכנו ייבא כהדא יצא חבול מבין שניהן שניהן ראויין למשכנו. ומה חמי ליה בשראו שנים חובטין עליו במקלות. ראוהו זורק צרורות ונמצאו שם כלים שבורין נוטל בלא שבועה.

דף לו, א פרק ז הלכה ב גמרא מהו מיטעניניה מילון מפלגן. ייבא כדא"ר יוחנן בר נש עתיר גו שוקא ומסכן גו ביתא עתיר גו ביתא ומסכן גו שוקא. יש מתעשר ואין כל מתרושש והון רב. רבי בא משתעי עובדא הוה באריסיה דבר זיזא דאפקיד גבי חד בר נש ליטרא

דהב. מית בר זיזא ואריסיה דבר זיזא. אתא עובדא קומי ר' ישמעאל בי ר' יוסי אמר ומאן לימא לן דכל מה דהוי לאריסיה דבר זיזא לאו דבר זיזא אינון יתייהבון לבנוי דבר זיזא. אתון בנוי דבר זיזא אמר יסבון בנין רברבין פלגא ומן דקיקין רבון יסבון פלגא. דמך ר' ישמעאל בי רבי יוסי אתא עובדא קומי ר' חייה רובה אמר אין מהדא לית שמע מינה כלום. אית בר נש דלא בעי מפרסם נפשיה. יתייהבון לבנוי דאריסא. א"ל מריה דפיקדונא כבר יהבית פלגא א"ל מה שנתת ע"פ ב"ד נתת ומה שאתה נותן ע"פ ב"ד אתה נותן. מהו דיימרון בני אריסא לבני בר זיזא הבו לן מה דנסבתון. יכלין מימר לון מה שנעשה ע"פ ב"ד נעשה. מהו דיימרון דקיקיי לרברבייא נחלוק עמכון. יכלין מימר לון מציאה מצאנו. א"ר יצחק אין בין רברבייא לדקיקייא אלא כמין שניתן להן מתנה:

דף לו, א פרק ז הלכה ג משנה הנחבל כיצד היו מעידין אותו שנכנס לתוך ידו שלם ויצא חבול אמר לו חבלתה בי והוא אומר לא חבלתי הרי זה נשבע ונוטל רבי יהודה אומר עד שיהא שם מקצת הודייה כיצד אמר לו חבלת בי שתים והוא אומר לא חבלתי אלא אחד:

דף לו, א פרק ז הלכה ג גמרא רבי יהודה היה קורא חבטי כל זמן שהן חוככין זה בזה הרי זה נשבע ונוטל. היה נשוד במקום שאינו יכול לישוד עצמו נוטל בלא שבועה. לאחר זמן זה אומר חבלת בי וזה אומר לא חבלתי הרי זה כשאר הטענות:

דף לו, א פרק ז הלכה ד משנה וכשנגדו חשוד על השבוע' כיצד אחד שבועת העדות ואחד שבועת הפקדון ואפילו שבועת שוא היה אחד מהן משחק בקוביא מלוה בריבית מפריח יונים וסוחר שביעית שכנגדו נשבע ונוטל היו שניהן חשודין חזרה שבועה למקומה דברי ר' יוסי ר"מ אומר יחלוקו:

דף לו,ב פרק ז הלכה ד גמרא אילו הן הפסולין המשחק בקוביא זה המשחי בפסיפסין. אחד המשחק בפסיפסין ואחד המשחק בקליפי אגוזים ורימונים לעולם אין מקבלין עדותן עד שישבר פיספסיו ויבדק ויחזור בהן חזרה גמורה. המלו' בריבית אין מקבלין אותו עד שיקרע שטרותיו ויבדק ויחזור בהן חזרה גמורה. ומפריחי יונים זה הממרה יונים אחד ממרה יונים ואחד ממרה בהמה חיה ועוף אין מקבלין אותו עד שישבר פגימיו ויבדק ויחזור חזרה גמורה. סוחרי שביעי' זהו תגר שביעית אי זו תגר שביעית ישב לו כל שני שביעית ובשביעית התחיל נושא ונותן בפירות שביעית אין מקבלין אותו עד שתגיע שביעית אחרת ויבדק ויחזור חזרה גמורה. תני רבי יוסי שני שביעיות. רבי נחמיה אומר חזרת ממון לא חזרת דברים. שאמר להם הא לכם מאתים זוז וחלקום לעניים שכנסתי מפירות עבירה. הוסיפו עליהן הרועין והחמסנין והגזלנין וכל החשודין בממון עדותן בטילה אמר רבי אבהו ברועי בהמה דקה. רב הונא אמר מאן תניתה מפריחי יונים רבי ליעזר. דתנן מפריחי יונים פסולין לעדות אמר רבי מנא קומי רבי יוסי ועוד מהדא דסנהדרין כרבי ליעזר. אמר ליה דברי הכל היא הכא. אמר רבי יוסי יודעין היו שהיה פסול מעדות ממון ומה בא להעיד אלא כשם שפסול מעדות ממון כך פסול מעדות נפשו' ועידי החדש כעידי נפשו'. דתנינן תמן כל עדות שאין האשה כשירה לה אף הן אינן כשירין לה מאן תניתה רבנין. רבנין כרבי ליעזר מוריין ליה ופליגי עלוי. ר' הונא בשם ר' יונה כולהון כרבי ליעזר אתיין אילין פלוגותא כאילין פלוגותא דתני עד זומם פסול מכל עדיות שבתורה אבל אם נמצא זומם בעדות ממון אינו פסול אלא לאותה עדות בלבד ואתיין דרבי יוסי כרבנן ודר"מ כרבי ליעזר. החשוד בשבועה מאימתי מקבלין אותו משיבוא בב"ד ויאמר חשוד אני. מה נן קיימין אם בהוא דקאים חייב לחבריה שבועה. ובית דין מוסרין שבועה לחשוד. אלא כן אנן קיימין בהוא דאזל מידון בבית דין דלא חכמין

ליה ויימר לון ההוא גברא חשוד הוא. אף בהוא דקאים וחייב ליה שבועה ומחליה עליה. רב הושעיה אמר קמי ר' אמי בשם רבנין דתמן חזרה שבועה לסיני רבי יוחנן בשם רבי ינאי חזרה שבועה לבעלין. מאן דמר חזרה שבועה לסיני כמי שאין כאן עדות המוציא מחבירו עליו הראיה ומאן דמר חזרה שבועה לבעלין ממה דהוא גברא חשוד ולא יכיל מישתבע לי קום שלם לי:

דף לו, ב פרק ז הלכה ה משנה והחנווני על פינקסו כיצד לא שיאמר לו כתוב בפינקסי שאת חייב לי מאתים זוז אלא אמר לו תן לבני סאתים חטים ולפועלי בסלע מעות הוא אומר נתתי והן אומרים לא נטלנו הוא נשבע ונוטל והן נשבעין ונוטלין אמר בן ננס אילו ואילו באין לידי שבועת שוא אלא הוא נוטל שלא בשבועה והן נוטלין שלא בשבועה:

דף לו, ב פרק ז הלכה ה גמרא חנווני על פינקסו לא במקיף אמרו. שהוא אומר לו כתבת בזה מחוק בזה. רבי אומר אומר אני שיהו אילו נשבעין בפני אילו מפני הבושה

דף לז, א פרק ז הלכה ה גמרא הדא דתימר בשלא העמידו עמו אבל העמידו עמו אין בעל הבית חייב כלום. כהדא דמר רבי יודה בר שלום סמכון כתפייא גבי קפיליאי אתון ואפקון דלא יהב לון. אתא עובדא קומי רבי שמי ממה דאילו הוון קפיליאי יימר מסבות לית סופיהוון דאילין ואילין מיסב אלא יסבון מכבר:

דף לז, א פרק ז הלכה ו משנה אמר לחנווני תן לי בדינר פירות ונתן לו אמר לו תן לי את הדינר אמר לו נתתיו לך ונתתו באנפלי ישבע בעל הבית נתן לו את הדינר אמר לו תן לי הפירות אמר לו נתתים לך והולכתים לתוך ביתך ישבע החנווני ר' יהודה אומר כל שהפירות בידו ידו לעליונה אמר לשולחני תן לי בדינר מעות ונתן לו אמר לו תן לי את הדינר אמר לו נתתיו לך ונתתו

באנפלי ישבע בעל הבית נתן לו את הדינר אמר לו תן לי את המעות אמר לו נתתים לך והשלכתם לתוך כיסך ישבע השולחני רבי יהודה אומר אין דרך השולחני להיות נותן איסור עד שהוא נוטל את דינרו:

דף לז, א פרק ז הלכה ו גמרא רבי חנינא אמר במחלוקת. אמר רבי

דף לז, ב פרק ז הלכה ו גמרא יודה אימתי בזמן שהיתה הקופה מונחת בין שניהן אבל אם היתה יוצאה מתחת ידי אחד מהן עוד היא במחלוקת. הדא דתימר באכסנאי אבל בן עיר דרכו ליתן איסור עד שלא יטול דינרו:

דף לז, ב פרק ז הלכה ז משנה כשם שאמרו הפוגמת כתובתה לא תיפרע אלא בשבועה ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תיפרע אלא בשבועה מנכסים המשועבדין ומנכסי יתומין והנפרעת שלא בפניו לא תיפרע אלא בשבועה וכן היתומין לא יפרעו אלא בשבועה שלא יפקדנו אבא שלא אמר לנו אבא ושלא מצינו שטר בין שטרותיו של אבא ששטר זה פרוע העיד רבי יוחנן בן ברוקה שאפילו נולד הבן לאחר מיתת האב הרי זה נשבע ונוטל רבן שמעון בן גמליאל אומר אם יש עדים שאמר האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוע נוטל שלא בשבועה:

דף לח, א פרק ז הלכה ז גמרא א"ר זירא כולהון כעין שבועת תורה ירדו להן. וכתובת אשה לא הוחזקה בידו להגבות אלא כמי שגבת מיכן והילך והוא בתובעה שטר של מאתים פרוע ואומרת אינה אלא מנה נפרעת בלא שבועה. תמן תנינן הפוגמת כתובתה לא תיפרע אלא בשבועה. כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תיפרע אלא בשבועה. תני הפוגמת אבל לא הפוחתת. רב חסדא בעו בגין דהלך תרתין פסיעתא הוא מפני שפגמו בבית דין את מר אינו גובה. ר' יוחנן

בשם ר' ינאי אין נפרעין מניכסי יתומין קטנים אלא
בשרבית אוכלת בו ר' נתן אומר אף לכתובת
אשה. א"ר מנא מפני מזונות. אמר רבי מתנייא מאן
חייש למזונות ר' שמעון דרבי שמעון אומר בנקיבה
הדבר תלוי. מאי כדון משם חינה כדי שיהו קופצין
עליה לישאנה. רבי נתן אומר אף לגזילה ולנזקין א"ר
יוסי אף נן תנינן תרתיהון לגזילה מהכא אם היה דבר
שיש בו אחריות חייב לשלם לנזקין מהכא אין נפרעין
מניכסי יתומין קטנים אלא מזיבורית. כיני מתניתא
אין נפרעין מנכסי יתומין קטנים לנזקין אלא
מזיבורית.

דף לח, ב פרק ז הלכה ז גמרא והתני יעמוד הבן תחת
האב הנזקין שמין להן בעידית ובעל חוב בבינונית
וכתובת אשה בזיבורית. אמר רבי יוסי בי רבי בון
תיפתר דברי הכל בהדא דייתיקי. הכא את מר אין
נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן והכא את מר אבל
נשבעין לקטן ולהקדש. בנפרעין מניכסי קטן. ונפרעין
מאדם שלא בפניו. אמר רבי ירמיה תיפתר בשרבית
אוכלת בו. ובית דין גובין רבית. תיפתר בערב לו
מגוי. ליכסה אמר קומי רבי מנא אנן עבדין טבות סגין
מינכון. אנן משלחין דיאטיגמתין אין אתא הא טבות
ואין לא אתא אנן מחלטיין ניכסוי. א"ל אף אנן עבדין
כן מכרזינן שלשים יומין אין אתא טבות ואי לא
מחלטינן ניכסוי. א"ל הגע עצמך דהוה בזווי
רחיקי. א"ל אנן משלחין שלשה איגרות חדא גו
שלשים יומין וחדא גו שלשים יומין וחדא גו שלשים
יומין אין אתא הא טבות ואי לא מחלטינן ניכסוי. א"ר
חנינה ושעמד בדין וברח אבל אם לא עמד בדין לא
מחלטינן ולא מכרזינן. אשכח תימר חנן ורבי שמעון
שניהן אמרו דבר אחד היך מה דתימר הלכה כחנן
ודכוותה הלכה כרבי שמעון. רב אמר מת הלוח המלוה
נשבע ליורשיו ואפילו מת המלוה יורשי מלוה נשבעין
ללוה אבל אם מת לוח תחילה ואח"כ המלוה כבר
נתחייב המלוה לבני לוח שבועה ואין אדם מוריש

שבועתו לבניו. שמע ר' יוחנן ואמר יאכל הלה וחדו. רב
חייה בר אשי בשם רב

דף לט, א פרק ז הלכה ז גמרא שטר היוצא מתחת ידי
המלוה בכתב ידו פסול אני אומר מתעסק היית
בשטרותיך הא מתחת ידי אחר כשר. רבי אבינא בשם
שמואל לעולם פסול עד שיצא מידי המלוה בכתב ידי
לוה. מאי כדון א"ר יוסי בי רבי בון תיפתר דברי הכל
בדייתקי:

דף לט, א פרק ז הלכה ח משנה ואילו נשבעין שלא
בטענה השותפין והאריסין והאפיטרופין והאשה
הנושאת ונותנת בתוך הבית ובן הבית אמר לו מה אתה
טועניני רצוני שתשבע לי חייב חלקו השותפין
והאריסין אינו יכול להשביען נתגלגלה לו שבועה
ממקום אחר מגלגלין עליו את הכל והשביעית משמטת
את השבועה:

דף לט, א פרק ז הלכה ח גמרא א"ר יוסי הדא אמרה
בנושא ונותן שלא בחשבון אבל בחשבון לא בדא. ואהן
בן בית עוד הוא בנושא ונותן שלא בחשבון. ר' זעירא
כהדא דר' יוסי חד בר נש אזל למידן קמי ר' זעירא
וחייבו שבועה על תרין דינרין א"ל לאו תרין דינרין אני
חייב לך הא טריפין לך. א"ל ומילת פלן ופלן. א"ר
זירא או הב ליה כל דתבע לך או אישתבע ליה כל
דמגלגל עלך. עד כמה מגלגלין עליו א"ר יוחנן עד כדי
שיאמר לו עבדי אתה. הגע עצמך שהיה כהן ועבד
עברי. וכי יש עבד בזמן הזה א"ר שמואל בר רב יצחק
שמרה. דלא כן מה נן אמרין שמרה לא בטליה

דף לט, ב פרק ז הלכה ח גמרא היא בעל בעל. מה בעל
שנאמר להלן משמיט אף כאן משמיט. דברים שהן
משה ידו שביעית משמטתו ומשמטת שבועתו ושאין
משה ידו אין שביעית משמטתו לא אותו ולא
שבועתו. כל ששביעית משמטתו משמטת שבועתו וכל

שאינן שביעיים משמטתו אינה משמטי שבועתו:

מסכת שבועות פרק ח

דף לט, ב פרק ח הלכה א משנה ארבעה שומרין הן שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר שומר חנם נשבע על הכל והשואל משלם את הכל נושא שכר והשוכר נשבעים על השבר ועל השבויה ועל המיתה ומשלמין את האבידה ואת הגניבה:

דף לט, ב פרק ח הלכה א גמרא א"ר יוחנן ארבעה שומרין הן ואין חייבין אלא דרך קניין ר' יעקב בר אחא בשם רבי לעזר אף לענין גזילה אין חייבין אלא דרך קניין. א"ר יוסי בי רבי בון ומתניתא אמרה כן המקבל שדה מחבירו וכו'. רבי חנניה א"ר בון אף בגניבה אין חייבין אלא דרך קניין. רבי חנניה בשם רבי פינחס ומתניתא אמרה כן היה מושכו ויוצא ומת ברשות הבעלים פטור הגביהו או הוציאו מרשות הבעלים ומת חייב. הגביהו ברשות הבעלים כמי שיצא כל רשות הבעלים. היה מושכו ויוצא עד שיצא כל רשות הבעלים. רבי אבהו בשם רבי יוחנן בעומדת באבוסו. ר' בון בר חייה בעי אם בעומדת באבוסו אפילו לא משך אלא כי נן קיימין בעומדת ברשות הרבים. מה רבי בון בר חייה כבית שמאי דבית שמאי אומרים ילקה בחסר ויתר. מה נן קיימין

דף מ, א פרק ח הלכה א גמרא אם בעומדת ברשות הרבים וחשב לגוזלה ומתה באותה המחשבה דברי הכל חייב אם עד שלא משך דברי הכל פטור אלא כי נן קיימין בעומדת באבוסו. כדאמר רבי בון בר חייה כבית שמאי. אמר רבי בון תמן בקונה שלא מדעת הבעלים ברם הכא בקונה מדעת הבעלים. כתיב כי יתן איש אל רעהו וגו'. לשמור ולא לקרוע לשמור ולא להשליך לשמור ולא ליתן במתנה. א"ר יוסי והוא שאמר ליתן מתנה לכל מי שירצה אבל אמר לפלוני

מכיון ששמירתו עליו כמי שהוא עליו. תני וגונב מבית האיש לא מראש גגו. אמר ר' לעזר הדא דתימר בגג שאינו מבוצר אבל בגג מבוצר כבית היא. תני וגונב מבית האיש לא מבית השואל. ומר וגונב מבית האיש לא מבית נושא שכר והשוכר. מכיון ששמירתו עליו כמי שהוא עליו. שתימצא אומר שלש פרשיות הן התחתונה בשואל והאמצעית בנושא שכר והשוכר והעליונה בשומר חנם. שואל לפי שנהנה את הכל משלם את הכל נושא שכר והשוכר לפי שנהנה מקצת ומהנה מקצת נשבע מקצת ומשלם מקצת שומר חנם שאין לו הנייה נשבע ויוצא. מהו נשבע לא פשעתי היו אחרים יודעין שלא פשע מאי.

דף מ,ב פרק ח הלכה א גמרא נישמענה מהדא הרי שנמצא הגנב ואין לו לשלם מהו שיאמר לו בוא והשבע לי שלא נתת עיניך בה לגוזלה. נישמענה מהדא ואם לא ימצא הגנב הא אם נמצא פטור. כתיב כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וגוי שבועת ה' תהיה בין שניהם. גניבה אם גנוב יגנב מעמו אבידה ואם לרבות האבידה. עד כדון כר' עקיבה. כרבי ישמעאל. תני רבי ישמעאל מה אם גניבה שקרובה לאונסין את אמר משלם אבידה שאינה קרובה לאונסין לא כל שכן. אין כתיב בשואל אלא שבורה אבידה וגניבה מניין ודין הוא מה אם נושא שכר והשוכר שאין משלמין שבורה ומתה משלמין גניבה ואבידה שואל שמשלם שבורה ומתה אינו דין שישלם אבידה וגניבה ותני עלה הרי זה קל וחומר שאין עליו תשובה. שבויה מניין נאמר כאן ונשבר או מת ונאמר להלן ומת או נשבר מה להלן שבויה עמהן אף כאן שבויה עמהן. עד כדון כרבי עקיבה. כרבי ישמעאל רבי ישמעאל כרבי נתן רבי נתן אומר או לרבות את השבויה. וכר"מ דאמר ג"ש במקום שבאת מה להלן נשבעין על האונסין אף כאן נשבעין אל האונסין. עוד דר' נתן דר' נתן אומר או מת לרבות את השבויה. רבי יודן בעי טענו טענת גנב של אונסין אמר לו בא ליסטים מזויין ונטלה מהו שישלם

תשלומי כפל של אונסין. א"ר יוסי אין כיני ניתני שומר שכר והשוכר דתני לא מצינו בנושא שכר והשוכר שמשלם תשלומי כפל של אונסין ותני עלה זהו קל וחומר שיש עליו תשובה. א"ר חנינה אם אומר את כן נמצאת אומר הרי זה קל וחומר שיש עליו תשובה. דו כייל מימר ליה מצינו בנושא שכר והשוכר שאינו משלם תשלומי כפל תאמר בשואל שמשלם תשלומי כפל בכל מקום ותני עלה הרי זה ק"ו שאין עליו תשובה. את מר אם בעליו עמו לא ישלם. מהו שישבע

דף מא, א פרק ח הלכה א גמרא רבי זירא אמר נשבע ר' חנינה ורבי לא תריהון אמרין אינו נשבע. מתניתא מסייעה לרבי חנינה ולרבילא שבר שבוייה ומתה שהן פטורין בנושא שכר והשוכר והשואל בבעלין פטור שלא בבעלים חייב אבידה וגניבה שהן חייבין בנושא שכר והשוכר לא כל שכן בשואל בבעלין פטור שלא בבעלים חייב. מאן דמר פשיטא שהוא נשבע צריכא ליה שישלם. רבי חנינה בשם רבי יודן מתניתא מסייעה לרבי זירא שואל שהחמירה התורה עליו בבעלים פטור שלא בבעלין חייב נושא שכר שהקילה התורה עליו לא כל שכן בבעלים פטור שלא בבעלים חייב. אין תימר לשבועה איצטרכת ליה ניתני בנושא שכר והשוכר הוי לא צורכה דלא לתשלומין. וקשיא על הדא דרבי זירא שואל אם בעליו עמו נשבע אין בעליו עמו ישלם נושא שכר אם בעליו עמו נשבע אין בעליו עמו לא ישלם שומר חנם בין שהבעלין עמו בין שאין הבעלים עמו נשבע. אמרת דברים שהשואל משלם נושא שכר נשבע. דברים שנושא שכר נשבע שומר חנם יהא פטור. דברים שנושא שכר משלם שומר חנם נשבע

דף מא, ב פרק ח הלכה א גמרא מה את מתני בשומר חנם בשהבעלים עמו. ואית דבעי מה את מתני בשומר חנם ונושא שכר בין שהבעלים עמו בין שאין הבעלים עמו. א"ר אבין על כל דבר פשע. א"ר מנא לא מצינו שהשוות התורה בגניבה ואבידה בשואל. לכן נשוה שומר חנם ונושא שכר שבר שבוייה ומתה. ומה טעמא

דבית שמאי על כל דבר פשע ומה מקיימין דבית הלל טעמא דבית שמאי פשע על כל דבר פשע. תיפתר ששלח בו יד על ידי שליח. רבי יוסי בר חנינה בעי מה אמר יטול נטל והתני רבי הושעיה נשברה החמיצה נותן לו דמי כולה כלום החמיצה לא מחמת קילקולה. רבי שמואל רבי אבהו בשם רבי לעזר שליחות שנאמר בשומר חנם אינו חייב עד שיחסר. רבי שמואל בעא קומי רבי אבהו מה איתאמרת יסב חיסר או אפילו לא חיסר אי"ל לית הדא שאילתא דר' יוסי בר חנינה יטול נטל. אין תימר ליטול אפילו לא חיסר אין תימר נטל עד שעה שיחסור. אין תימר ליטול החזירה בין למקומו בין למקום אחר פטור אין תימר נטל החזירה למקומו פטור למקום אחר חייב. רבי אבהו בשם רבי יוחנן נאמרה שמירה בשומר חנם ונאמר שמירה בשומר שכר

דף מב, א פרק ח הלכה א גמרא ולא דמייא שמירה שנאמר בשומר חנם לשמירה שנאמר בנושא שכר. שמירה שנאמר בשומר חנם כיון ששימר כל צורכו פטור שמירה שנאמר בשומר שכר אין משערין אותו אלא בגופו לפיכך רואין אותו אם היה ראוי לשמירה פטור ואי לא חייב אין אומרין אילו היה אחר שם יכול להציל הציל פטור שלא הציל חייב. רבי לעזר בשם רבי הושעיה נאמר שליחות יד בשומר חנם ונאמר שליחות יד בשומר שכר ולא דמייא שליחות יד שנאמר בשומר חנם לשליחות יד שנאמר בשומר שכר. שליחות יד שנאמר בשומר חנם אינו חייב עד שימשוך שליחות יד שנאמר בשומר שכר כיון שהניח מקלו ותרמילו עליה חייב. שמע רבי יוסי בר נהוראי ומר אני איני מקבל עלי את הדבר הזה אלא אחד זה ואחד זה אינו חייב עד שימשוך. רבי אמי בשם רבי לעזר ותני רבי הושעיה כן. אילו נאמר שליחות יד בשומר חנם שאינו צריך הייתי למד מנושא שכר מה אם נושא שכר שהחמירה התור' עליו אינו חייב עד שימשוך שומר חנם שהיקילה בו התורה אינו דין שלא יהא חייב אלא עד

שימשוך. לאי זה דבר נאמר שליחות יד בשומר חנם שאינו צריך להחמיר על נושא שכר כיון שהניח מקלו ותרמילו עליה חייב. ר' יוסי אומר אם אומר את כן נמצא למד על המלמד להחמיר עליו. דו יכיל מימר ליה מה אם נושא שכר שהחמירה בו התורה אינו חייב עד שימשוך שומר חנם שהקילה בו התורה אפילו משך יהא פטור. אלא כיני לא יאמר שליחות יד שנאמר בשומר שכר שאינו צריך הייתי למד משומר חנם מה אם שומר חנם שהקילה בו התורה אינו חייב עד שימשוך נושא שכר שהחמירה בו התורה כיון שמשך חייב. לאי זה דבר נאמר שליחות יד בנושא שכר שאינו צריך להחמיר עליה כיון שהניח מקלו ותרמילו עליה חייב:

דף מב, א פרק ח הלכה ב משנה אמר לשומר חנם איכן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או נשבה או נגנב או אבד נשבר והוא שמת או נשבה או נגנב או אבד והוא שמת או נשבר או נגנב או אבד והוא שמת או נשבר או נגנב או אבד או אבד והוא שמת או נשבר או נגנב או אבד או נשבה או נגנב משביעך אני ואמר אמן פטור:

דף מב, א פרק ח הלכה ב גמרא רב אמר פטור משבועת פקדון וחייב משום שבועת ביטוי. א"ר יוחנן מאחר שמצוה להפיסו אינו חייב משום שבועת ביטוי. על דעתיה דרב אינו מצוה להפיסו מפייסו על האמת אינו מפייסו על השקר. רבי יוחנן בעי שבועת סוטה מהו שיהו חייבין משום שבועת ביטוי. מה נן קיימין אם בשוגגת בעבירה ובשבועה אין כאן סוטה

דף מב, ב פרק ח הלכה ב גמרא אם במזידה בעבירה ובשבועה אין כאן קרבן. אתיא דרב כרבי עקיבה ואין יסבור רבי ישמעאל כרבי מאיר אתיא היא. דר"מ אמר אמן שלא נטמאתי אמן שלא אטמא ואת משכח מקשייא:

דף מב, ב פרק ח הלכה ג משנה איכן שורי אמר לו איני יודע מה אתה שח והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב או אבד משביעך אני ואמר אמן פטור איכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם איכן שורי אמר לו נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שגנבו משלם תשלומי כפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם אמר לאחד בשוק איכן שורי שגנבתה והוא אומר לא גנבתי משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שגנבו משלם תשלומי כפל טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה ראה עדים משמשין ובאין ואמר גנבתי אבל לא טבחתי ולא מכרתי אינו משלם אלא קרן :

דף מב, ב פרק ח הלכה ג גמרא א"ר יוחנן ותני כן טענו טענת אבוד ונשבע לו והודה בין עד שלא באו העדים בין משבאו העדים משלם קרן וחומש ואשם. טענו טענת גנב ונשבע לו והודה עד שלא באו עדים משלם קרן וחומש ואשם ואם משבאו עדים משלם תשלומי כפל ואשם וחומשו עולה לו מתוך כפילו דברי ר' יעקב. אמרו לו לר' יעקב איכן מצינו אשם בלא חומש

דף מג, א פרק ח הלכה ג גמרא אמר להן אם נשבע ונשבע ונשבע הרי מצינו אשם בלא חומש. ורבנין אמרין לקרן חומשין אין לשבועות חומשין. דבר אחר ושלם אותו בראשו וחמישיתו יוסף עליו. אמר רבי זירא ותני כן טענו טענת אבוד ונשבע לו והפריש קרבן מאילו שאילו הודה משבאו עדים קידש אף כאן קידש. טענו טענת גנב ונשבע לו והפריש קרבן מאחר שאילו הודה משבאו עדים לא קידש אף כאן לא קידש וכרבי יעקב קידש. א"ר יוחנן הטוען את חבירו טענת גנב משלם תשלומי כפל טבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה. תמן אמרי משלם תשלומי ארבעה וה'. רבי פדת בשם רבי הושעיה תניי תמן ומסייעין לרבי יוחנן איכן שורי אמר לו אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שאכלו משלם את הקרן

הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם. ויש אכילה בלא טביחה. א"ר חגיי תיפטר בששחטו אחר. ויידא אמרה דא אמר לאחד בשוק איכן שורי שגנבת והוא אומר לא גנבתי משביעך אני ואמר אמן פטור. מפני שאמר לאחד מן השוק אבל אם אמר לאחד מן השומרין חייב.

דף מג, ב פרק ח הלכה ג גמרא מתניתא בשאכלו ואחר כך נשבע לו מן מה דמר רבי יוחנן בשנשבע לו ואחר כך אכלו. אמר רבי יוחנן הטוען לחבירו טענת גנב באבידה חייב איכן אבידתי אמר לו נגנבה. אמר רבי יוחנן הטוען לחבירו טענת גנב אינו חייב אלא לאחר שבועה ומה טעמא נאמר כאן שליחות יד ונאמר להלן שליחות יד מה שליחות יד שנאמר להלן אינו אלא לאחר השבועה אף שליחות יד שנאמר כאן אינו חייב אלא לאחר השבועה. א"ר יוחנן טענו טענת אבוד ונשבע לו ואחר כך טענו טענת גנב פטור. רבי יוחנן בעי שבועת טענת גנב מהו שיהו חייבין בה משום שבועת ביטוי. מחלפה שיטתיה דרבי יוחנן תמן אמר טענו טענת אבוד ונשבע לו ואחר כך טענו טענת גנב פטור וכא אמר אכין. תמן פשיטא ליה וכא צריכה ליה. מה איצטריכת ליה חזי ופשטה. רבי חייה בר יוסף אמר הטוען לחבירו טענת גנב אינו חייב עד שיכפור בבית דין. מה נן קיימין אם בהוא דקאים וחייב לחבריה שבועה אפילו נשבע חוץ לבית דין חייב

דף מד, א פרק ח הלכה ג גמרא אלא כי נן קיימין בהוא דחמי לון אזלין בעון מישבעוניה והוא קפץ ומשתבע. רבי חייה בשם רבי יוחנן בעומדת על אבוסו. רבי זירא בעי מה איתאמרת בעומדת או אפילו עומדת ואין תימר אפילו עומדת היא הדא היא הדא. אין תימר בעומדת מחלפה שיטתיה דר' יוחנן תמן אמר טענו טענת אבוד ונשבע לו והפריש קרבן ואחר כך טענו טענת אונס פטור והכא את מר הכין. אמר רבי לא שנייא היא שהיא כיוצא וידוייו בשבועה. מקשייא על דעתיה דרבי זירא אמר לו איכן

שורי אמר לו נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידין אותו שגנבו משלם תשלומי כפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם והכא כיון שמשך בטוענו טענת אבוד מיכן ואילך בטוענו טענת גנב ופטור. תיפתר בשנשבע לו ואח"כ טבח. תלמידוי דרבי חייה בר לולייני אמרי תיפתר בששחטו רבוץ. ויש טבילה בלא מכירה. כסומכוס דאמר אע"פ שאין גניבה יש טביחה ומכירה. שמואל אמר בשלא באו עידי גניבה אבל אם באו עידי טביחה חייב ריש לקיש אמר ראה עידי גניבה באין ואמר גנבתי מאחר שאין בהודייתו ממש פטור

דף מד, ב פרק ח הלכה ג גמרא ראה עידי טביחה באין ואמר טבחתי מאחר שאין <ס"א שיש> בידיעתן ממש פטור <ס"א חייב>. רבי זירא בעי ראה עדי אונסין באין ואמר אנסתי. א"ר חנינה מתניתא כר"ש דאמר עיקר תביעה קנס כמין שאין בהודייתו ממש ופטור ורבנין אמרין אין עיקר תביעה קנס כמי שיש בהודייתו ממש וחייב:

דף מד, ב פרק ח הלכה ד משנה אמר לשואל איכן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או נשבה או נגנב או אבד נשבה והוא שמת או נשבר או נגנב או אבד והוא שמת או שמת או נשבר או נשבה או אבד והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב משביעך אני ואמר אמן פטור אמר לו איכן שורי אמר לו איני יודע מה אתה שח והוא שמת או נשבר או נשבה או נגנב או אבד משביעך אני ואמר אמן חייב אמר לנושא שכר והשוכר איכן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או נשבה והוא שמת או נשבר נשבר והוא שמת או נשבה נגנב והוא שאבד אבד והוא שנגנב משביעך אני ואמר אמן פטור מת או נשבר או נשבה והוא שנגנב או שאבד משביעך אני ואמר אמן חייב אבד או שנגנב והוא שמת או נשבר או נשבה פטור זה הכלל כל הנשבע להקל על עצמו חייב להחמיר על עצמו פטור:

דף מד, ב פרק ח הלכה ד גמרא תני לא להקל ולא
להחמיר חייב. אמר רבי מתניתא אמרה כן אמר
לשואל אמר לשומר חנם אמר לנושא שכר והשוכר
איכן שורי אמר לו מת. מהו שיאמר לו בוא והשבע לי
שלא נתת עיניך בה לגוזלה. מכל מקום אינו
משלם. מהו דיימר ליה אפילו דאת יהב לי כמה דידי
אנא בעי גבך :